Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 95 (2483). 23 СЕШАНБА АПРЕЛЬ, 1974 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Яшасин Коммунистик партиянинг содиқ ёрдамчиси ва резерви, коммунизм ёш бунёдкорлари нинг илғор отряди—Ленин комсомоли!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ЭСТАФЕТАСИ

Бугун ВАТАНИМИЗ ПОЙТАХТИ МОСКВАДА ВЛКСМ XVII СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ БОШЛАДИ.

Куни-кеча ўзининг 55 йиллигини нишонлаган Ўзбекистон пойтахтининг комсомоллари ҳам Бутуниттифоқ комсомоли анжуманини меҳнатда ўқишда, жамоатчилик ишларида ажойиб зафарлар билан кутиб олаяпти. Тошкент шаҳрининг корхоналари ва қурилишларида «Ёшларнинг зарбдор меҳнати, маҳорати ва изланиши — беш йилликка» деган ватанпарварликка ҳаракати кенг қулоч ёйди. Пойтахтнинг ёш меҳнаткашларидан 2200 кишидан зиёди беш йиллик ҳал қилувчи йили якунларига кўра «1973 йил социалистик мусобақасининг ғолиби» нишони билан тақдирланди.

Ёшларнинг «Белгиловчи йилда — комсомол муқобил планлари» деган ҳаракати социалистик мусобақанинг янги бир саҳифаси бўлди. Пойтахтнинг 36 мингдан зиёд йигит ва қизлари — Ленин зачётлари иштирокчилари шахсий комплекс планлар бўйича ишламоқдалар.

Ана шуларнинг ҳаммаси Тошкент ёшларининг катта авлоднинг жанговар ва меҳнат анъаналарини муносиб равишда давом эттираётганликларидан дарак беради.

Совет ёшларининг, шаҳримиз комсомолларининг ибратли ишлари ҳақидаги материалларни газетамизнинг иккинчи саҳифасида ўқийсиз.

Бундан 40 йил муқаддам З. А. Анисимова комсомол йўлланмаси билан тўқимачилик комбинати қурилишига келган эди. Бу ерда у стахановчилик ҳаракатида актив иштирок этди, кейинги йилларда эса, ёш тўқимачиларга мураббийлик қилаяпти. У ип фабрикасида ишлаб чиқариш таълими бўйича катта инструктор бўлиб ишлайди.

СУРАТДА: З. А. Анисимова ёш ишчилар билан суҳбатлашаяпти.

Б. Белоплотов фотоси.

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XVII съездига

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ВЛКСМ XVII съезди делегатларини, барча комсомоллар—ўттиз тўрт миллионли ёш ленинчилар армиясини қизғин табриклайди.

РКСМнинг VI съезди комсомол Ленин номини буюк ифтихор ва масъулият билан қабул қилади ва Лениннинг ўлмас васиятларини муқаддас билиб бажо келтиради, деб эълон қилган тарихий пайтга эллик йил тўлади. КПСС Марказий Комитети чуқур мамнуният билан қайд этадики, комсомол социалистик ва коммунистик қурилишнинг ҳамма босқичларида, ҳамиша ва ҳамма ерда, меҳнатда ва жанговар ишда, инсоният яратган билим чўққиларини эгаллашда, ўзининг бутун самарали фаолияти билан улуғ Ленин васиятларига, коммунизм идеалларига чексиз садоқатини исбот қилди.

Совет ёшлари КПССнинг XXIV съезди мамлакатимизни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш борасида белгилаб берган улуғвор программани амалга ошириш учун курашда катта кучдир. Советлар мамлакатининг йигит-қизлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига янги-янги ажойиб ишлари билан жавоб бермоқдалар, ижодий ташаббус ва шижоат кўрсатмоқдалар, серунум ишлаш намуналарини кўрсатмоқдалар. Ватан ёш авлоднинг фидокорона, илҳомбахш меҳнатини юксак даражада қадрлайди. Тўққизинчи беш йиллик ёш зарбдорларининг катта группаси орден ва медаллар билан мукофотланди, яхшиларнинг яхшилари эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди.

Ҳозирги даврда комсомол ва ёшлар учун 1974 йилги планни ошириб бажариш, беш йилликни муваффақиятли туғаллаш борасидаги умумхалқ социалистик мусобақасида актив қатнашишдан кўра муҳимроқ ва масъулиятлироқ вазифа йўқ. Партия мамлакат ёшларини меҳнат унумдорлиги ўсишини жадаллаштириш ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, қишлоқ хўжалигини интенсивлаш ва индустриялаштириш учун янада сабот-матонат билан кураш олиб боришга даъват этади.

РСФСРнинг қоратупроқ бўлмаган полосаси қишлоқ хўжалигини юксалтириш, Байкал-Амур темирйўл магистралини қуриш ва бошқа муҳим қурилишлар борасида партия қўйган янги улуғвор вазифалар ёшларнинг битмас-туганмас куч-ғайрати ва ташаббуси, уларнинг қаҳрамонона зафарларини қўллаш учун кенг майдон очиб беради.

Лениннинг коммунизмни ўрганайлик деган наказн комсомолнинг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасидаги ишида ишончли компас бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Бу наказ фан-техника революцияси шароитларида янада катта аҳамият касб этмоқда. Комсомол ёш авлодни ҳар томонлама камол топтириш, ўқиш ва тарбияни ёшларнинг коммунистик қурилишда амалий қатнашуви билан қўшиб олиб бориш учун социализмнинг ортиб бораётган имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланишга даъват этилган. Йигит ва қизларни меҳнат билан тарбиялаш, уларда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишни, ўз маълумотини, маданий ва профессионал даражасини мунтазам равишда ошириб бориш эҳтиёжларини қиёфалантириш, энг янги илмий ва техникавий билимларни эгаллаш комсомолнинг доимий ғамхўрлик қилиб борадиган соҳалари бўлиб қолмоғи лозим.

Коммунистик қурилишнинг катта кўламлари, янги кишини тарбиялаш ва ҳозирги босқичда идеологик кураш вазифалари комсомолнинг ғоявий-сиёсий ишини янада такомиллаштиришни тақозо қилади. ВЛКСМ аъзолари, барча йигит ва қизлар марксизм-ленинизм назариясини чуқур ўрганишини таъминлаш, уларда коммунистик эътиқод, синфий онг, буржуазия идеологиясига нисбатан муросасизлик ҳосил қилиш, Коммунистик партия ва совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарига садоқат руҳида тарбиялаш асосий ишлардан ҳисобланади. Марксизм-ленинизм таълими ёш авлоднинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлигини юксалтиришга, ижтимоий тараққиёт қонунларини чуқур тушуниб етишига ёрдам бермоғи зарур.

Комсомолнинг вазифаси—коммунизм бунёдкорининг ахлоқ кодекси ҳар бир ёш киши кундалик хулқ-атворининг нормаси бўлиб қолмоғига эришишдан иборатдир. Комсомол юксак ахлоқ намунасини кўрсатишга, социалистик жамиятда яшаш тартиб-қоидаларига оғишмай риоя этишга, коммунистик ахлоқ нормаларининг бузилишига қарши муросасиз кураш олиб боришга даъват этилган. Комсомол ташкилотлари бундан буён ҳам йигит ва қизларда коллективчиликни ҳамда ўртоқларга меҳрибонликни, интизомлиликни, софдиллик ва ҳалоллик, камтарлик ва катталарга иззат-ҳурмат ҳислатларини собит қадамлик билан тарбияламоқлари лозим.

Ёшларнинг маънавий ва жисмоний куч-қувватларини узвий камол топтириш, оммавий физкультура ҳаракатини кенг қулоч ёйдириш, ёшларни меҳнатга ва мудофаага тайёрлаш вазифаларини ҳал этишда комсомол катта роль ўйнайди. Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти билан оталиқ алоқаларини бундан буён ҳам ҳамма чоралар билан мустаҳкамлаш, ҳарбий ватанпарварлик ишларини такомиллаштириш лозим.

Лениннинг комсомолга қилган муқаддас васияти — йигит-қизларни Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи халқларининг бузилмас дўстлиги, социалистик интернационализм руҳида тарбиялашдан иборат. Совет ёшлари билан социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ёш авлоди ўртасида қардошлик ҳамкорлигини, планетанинг прогрессив ёшлари билан, тинчлик, демократия ва социализм идеаллари учун курашаётган ҳамма кишилар билан бирдамликни янада активроқ ривожлантириб бориш зарур.

Партия комсомолга В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг коллектив вожатийси бўлишдек масъулиятли топшириқ берган. Бу вазифа комсомолнинг ёш ленинчиларда партия ишига ва коммунистик идеалларга садоқат, социалистик Ватанимизга қизғин меҳр-муҳаббат, меҳнатга ҳурмат, билим олишга чанқоқлик ва ижтимоий фойдали ишларда қатнашишга интилиш ҳис-туйғуларини тарбиялашни тақозо этади. Ҳар бир пионер отряди қайноқ, жозибали ҳаёт билан яшаб, муаллимлар билан биргаликда ёш ленинчиларга юксак хулқ маданиятини бағишлаши, уларда мустақилликни ривожлантириши, совет гражданини тарбиялаш мактаби бўлмоғи керак.

ВЛКСМ олдида турган вазифалар союз ичидаги ҳамма ишлар кучайтирилишини, бошланғич комсомол ташкилотлари, комсомол группалари янада мустаҳкамланишини, комсомолларнинг активлиги, ташаббуси ва онгли интизоми камол топтирилишини талаб қилади. Комсомол эришилган ютуқларни танқидий баҳолай олиш маҳоратини, муваффақиятлардан талтайиб кетмасликни, ишдаги камчиликларни вақтида топиб, уларга барҳам беришни доимо партиядан ўрганиб турмоғи керак. Комсомол активлари ленинча иш услубини сабот-матонат билан эгаллаб боришга даъват этилгандирлар. Улар собит қадамлилиги, принципиаллиги, юксак масъулият ҳисси, сўзи ва ишининг бирлиги билан ажралиб туришлари лозим.

Ленин анъаналарига содиқ бўлган партия комсомолнинг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасидаги ишлари даражасини янада ошириш, хўжалик, маданий ва давлат қурилишида комсомолнинг янада актив қатнашиши тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилиб туради.

КПСС Марказий Комитети қаттиқ ишонч билдирадики, ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг ёш гвардияси, ёш олимлар, мутахассислар, хизмат доирасининг ходимлари, студентлар ва мактаб ўқувчилари, техникумлар ва ҳунар-техника мактабларининг ўқувчилари, қуролли кучларнинг жангчилари — ҳамма комсомоллар, барча совет йигит-қизлари совет халқининг коммунизм учун кураши тарихига янги шонли саҳифалар битадилар, «Ленинчасига яшайлик, ишлайлик ва ўқийлик!» деган қасамёдга бундан буён ҳам содиқ бўлиб қолаверадилар.

Яшасин партиянинг жанговар ёрдамчиси ва ишончли резерви—Бутуниттифоқ ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи!

Яшасин ажойиб совет ёшлари!

Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм тантанаси сари олға!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

Ўзбек тилида

«Ўзбекистон» нашриёти «КПСС XXIV съезди: назария билан практиканинг бирлиги» тўпламини ўзбек тилида босиб чиқарди.

Тўпламда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлатининг раҳбар арбоблари — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва Сиёсий бюро аъзолигига кандидатлари, КПСС Марказий Комитети секретарларининг съезддан кейин эълон қилинган докладлари, нутқлари ва мақолалари берилган. (ЎзТАГ).

ЛЕНИН БАЙРОҒИ ОСТИДА, ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИДА

22 апрелда Тошкентда Алишер Навоий номидаги давлат академик катта театрида В. И. Ленин туғилган куннинг 104 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари президиумдан жой оладилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюро аъзолари ва Бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, И. В. Марцинюк, М. Г. Турсунов, А. Р. Хўжаев президиумга чиқадилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев очди. Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий Бюросини зўр якдиллик билан фахрий президиумига сайлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов В. И. Ленин туғилган куннинг 104 йиллиги тўғрисида доклад қилди. Докладчи совет кишилари ўз ишлари ва бунёдкорликлари билан Лениннинг ўлмас васиятларини рўёбга чиқараётганликлари, КПСС раҳбарлигида коммунизм қурилишининг улуғвор программасини муваффақиятли амалга ошираётганликлари тўғрисида гапирди. Совет Ўзбекистонининг муваффақиятлари, унинг экономикаси ва маданиятининг равнақи ленинча доно миллий сиёсат тантанасининг жуда ёрқин намуналаридан биридир.

В. И. Ленин туғилган куннинг 104 йиллиги Қорақалпоғистон АССРда, Ўзбекистоннинг барча областларида ҳам тантанали суратда нишонланди.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОР ИШЧИЛАР КЕНГАШИ

Куни кеча пойафзалчилар маданият саройида республика енгил саноат министрлиги ва республика енгил саноат корхоналари илғорларининг тажриба алмашишга бағишланган навбатдаги кенгаши бўлди. Бунда асосан бир беш йилликни бажариб, иккинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган илғор ишчилар иштирок этдилар.

Кенгашда енгил саноат министри Ф. Хўжаев «Юбилей йилининг биринчи квартал плани ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши», ҳақида доклад қилди. Шундан сўнг Белоруссия, Литва, Молдавия, республикалари, Иваново, Ленинград ҳамда Ростов шаҳарлари енгил саноат корхоналари ишчиларининг лойиҳа қувватлардан фойдаланишни яхшилаш ва қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш ҳақидаги қимматли ташаббуслари кўриб чиқилди.

Кенгашда Тошкент тўқимачилик комбинатининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли тўқувчиси В. Солдатова, «Қизил тонг» тикувчилик фирмасидан С. Кривошапова, 1-пойафзал фабрикасининг Меҳнат Қизил байроқ орденли ишчиси С. Раҳимов ўзларининг илғор тажрибалари ҳақида йиғилганларга ҳикоя қилиб бердилар,

Енгил саноат министрлиги беш йиллик илғорларини қимматбаҳо совғалар билан тақдирлади.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Совет халқи, бутун тараққийпарвар инсоният Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси, марксизмнинг гениал назариячиси, халқаро ишчилар синфининг улуғ йўлбошчиси, бутун дунё меҳнаткашларининг устози ва дўсти Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 104 йиллигини кенг нишонламоқда. 22 апрель куни Москвада Кремлнинг Съездлар саройида бўлиб ўтган тантанали мажлис ана шу тарихий санага бағишланди. Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев «Ленин йўлидан —коммунизм сари» деган мавзуда доклад қилди. Доклад бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

● КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 22 апрелда Кремлда АҚШ демократик партиясининг таниқли арбоби, сенатор Эдвард Кеннедини қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Совет-Америка муносабатларига доир кўпгина масалалар, шунингдек бир қанча халқаро проблемалар устида гап борди.

● Нидерландия ташқи ишлар министри М. Ван Дер Стул Совет ҳукуматининг таклифига биноан 22 апрелда расмий визит билан Москвага келди.

● Сирдарё областидаги Ильич район комсомол ташкилотини Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармони эълон қилинган.

Беш кунлик ва дам олиш

Тўқимачилар оромини кўзлаб

Тошкент тўқимачилик комбинатида бугунги кунда 13 мингдан ортиқ ишчи ва хизматчи ишламоқда. Улар бўш вақтларида комбинат атрофини сайр қилишиб, шаҳримиз чеккаларига чиқиб, дам олишмоқда. Ишчиларнинг дам олиши ҳақида бизга комбинат касаба союз комитетининг раиси Ғойип Ҳошимович Ҳошимов қуйидагиларни гапириб берди:

— Комбинатимиз цехлариаро ва фабрикалариаро социалистик мусобақа уюштирганмиз. Бу мусобақаларда комсомол-ёшлар бригадалари айниқса актив иштирок этмоқдалар. Улар кам маблағ сарфлаган ҳолда кўплаб сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга ҳаракат қилишиб зиммаларига олган социалистик мажбуриятни муддатидан олдин бажаришга ҳаракат қилишади. Социалистик мусобақада биринчи ўринни эгаллаган илғор ишчимизга мамлакатимиз бўйлаб туристик путёвкани берамиз. Иккинчи ва учинчи ўринни олган илғорларимиз эса, ҳар хил эсдалик совғалари билан тақдирланади. Бундай социалистик мусобақалар планларни ҳамиша ортиғи билан адо этишда катта ёрдам бермоқда.

Апрель ойининг ўзида комсомол ёшлар бригадасидан 50 киши «Суқоқ» оромгоҳида бўлишди. 130 киши эса Черняев ва Бўстонлиққа чиқиб,, дам олиб қайтишди. Ҳар шанба куни ишчиларимизни шаҳримиз чеккасига чиқиб дам олишлари учун барча шароитларни ташкил қилганмиз. Бундан ташқари Тошкент денгизида ўзимизнинг дам олиш зонамиз бор. Ҳозирги кунда бу ерда кўплаб кўчат ўтқазиш билан бирга ремонт ишлари олиб борилаяпти. Барча шароитларга эга бўлган 22 та уйда, юздан ортиқ тўқимачиларимиз дам олишади.

Ишчиларимизни санаторий ва курортларда дам олишлари учун ҳар ойда кўплаб путёвкалар ажратамиз. Апрель ойида 27 тўқимачимиз санаторийларда даволанишди. Май ойида эса 32 та санаторийга ва 35 та шаҳримиз атрофидаги дам олиш оромгоҳларига ва битта Совет Иттифоқи бўйлаб туристик сафарга путёвкалар ажратдик. Ишчиларимизни кўнгилли дам олишлари билан бирга уларнинг фарзандларини ҳам эсдан чиқарганимиз йўқ. Бу йил ҳам худди ўтган йилдагидек 3 июндан бошлаб уч сменада ишчиларимизнинг 1650 фарзанди пионер лагерларида дам олишади. Бу ерда қилинадиган ремонт ишлари учун 3,5 минг сўм пул ажратилди. Тўқимачиларимизнинг кўнгилли дам олишлари учун барча шароитларни яратмоқдамиз.

16 июнь — СССР Олий Советига сайловлар куни

КАТТА ТАРАДДУД

Пойтахтимизнинг Куйбишев районида СССР Олий Советига бўладиган сайловларга катта тараддуд ишлари бошлаб юборилди. Бу ерда олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишларнинг бош мундарижаси ва мазмуни мамлакатимизнинг коммунистик қурилишда эришаётган ютуқларини пропаганда қилиш, СССР Конституциясининг асосий қонунлари, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг бўлажак 50 йиллик юбилейи, коллективларни тўққизинчи беш йиллик тўртинчи йили халқ хўжалиги планларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш билан боғлиқ бўлган ишлардан иборатдир.

Бу борада районнинг энг йирик корхонаси— — Тошкент трактор заводида кўпгина ишлар амалга оширилаяпти. Бу ерда икки агитпункт ўз ишини бошлади, сайловчилар клуби ташкил этилди. Оммавий-агитация ишларига заводнинг 120 агитатори жалб этилган. Коммунистлардан В. Крамаренко, Н. Белозеров, М. Тульчинский ва бошқалар совет сайлов системаси тўғрисида докладлар қилдилар. Завод партия комитети ва раҳбарлиги агитпунктлар учун энг яхши хоналарни танлаб олди ва уларни керакли нарсалар билан жиҳозлади.

Заводда ишлаб чиқаришнинг кўпгина ветеранлари бор. Уларнинг ишлаб чиқаришда эришаётган ютуқларини биргина заводнинг ўзидагина эмас, балки унинг ташқарисида ҳам яхши билишади. Бундай донгдорларнинг тажрибаларидан завод агитаторлари ҳамда пропагандистлари ўтказаётган суҳбатларда кенг фойдаланиляпти. Яқинда бу ерда меҳнатни шарафлашга бағишланган кеча бўлиб ўтди. Сайловчилар клуби иш планида олимлар, ёзувчилар билан учрашувлар бор. Бу ерда ёш сайловчиларнинг кечасини ўтказишга тайёргарлик кетяпти.

Районнинг бошқа бир корхонаси —«Ташкенткабель» заводида ҳам сайловларга тайёргарлик бўйича катта ишлар амалга оширилаяпти. Бу ерда кўргазмали агитация тайёрланди, агитатор ва сиёсий ахборотчиларнинг семинари ўтказилди. Заводнинг маданият уйи ҳузурида агитпункт ташкил этилди. Куни-кеча бу ерда 20-цехнинг меҳнатни шарафлашга бағишланган кечаси бўлиб ўтди. Агитпункт иш планида Ўзбекистон ССР ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган лекция ва суҳбатлар, маданият ва санъат ходимлари билан учрашувлар ўтказиш, тематик кечалар, кино фестиваллар ўтказиш сингари тадбирлар бор.

Район корхоналарининг кутубхоналари ҳам пропаганда ишларига қўшилди. Бу кутубхоналар китоб виставкалари ташкил этдилар. Безакли бу китоб виставкалари СССР Олий Советига бўлиб ўтган сайловдан бери мамлакатимиз иқтисодий қудратининг ошганлиги, Ўзбекистон ССРнинг эришган ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилади.

ШАРҚШУНОС ОЛИМ—МУЗЕЙ МЕҲМОНИ

Алишер Навоий номидаги республика адабиёт музейида Тожикистон ССР фанлар академиясининг академиги, таниқли шарқшунос олим Абдуғани Мирзоев меҳмон бўлди. Олим музей фаолияти билан танишди, ходимлар билан суҳбатда бўлди.

Музей ходимлари олимнинг Покистон ва Эрон сафарларидан олган таассуротларини катта қизиқиш билан тингладилар. А. Мирзоев бу мамлакатларда бўлиб, Абу Райҳон Беруний юбилейларида иштирок этган эди. У музейга Эронда ишланган Беруний портретини ва бир қатор китобларни совга қилди. Китоблар орасида олимнинг Эронда форс тилида босилган Рудакий ҳақидаги монографиясн ва классик адабиёт ҳақидаги бошқа асарлар бор.

Шаҳар-қишлоққа

ТАЖРИБА АЛМАШИШ УЧУН

Шаҳримиздаги Киров райони азаматлари Пискент шаҳар меҳнаткашларига оталиқ ёрдамини кўрсатиб келишмоқда. Республикамизнинг олтин тўйи нишонланадиган бу йилда ҳам райондаги «Ўзбексельмаш», абразив ва асбобсозлик заводлари, бир қанча қурилиш трестлари техникани ўз вақтида мавсумга шай қилиб қўйишда, деҳқонларга катта ёрдам бердилар. Пискентдаги 1, 2-Пискент совхози, «Вахрушев» номидаги боғдорчилик совхози ва 7 колхозга ана шундай ёрдам кўрсатилди.

Тошкентликлар Пискент шаҳрини янада обод ва кўркам бўлишида ҳам кўплаб оталиқ ёрдамини кўрсатмоқдалар. Шаҳар йўлларини ремонт қилиш, асфальт ётқизиш, кўплаб сув ичиш фонтанчаларини ўрнатиш, дам олувчилар учун скамейкалар қилиб бериш билан бирга Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигини акс эттирувчи бадиий паннолар ўрнатиб берадилар.

Куни-кеча Пискент шаҳар ижроия комитетининг раиси О. Зокиров бошчилигида Пискентдаги «Гулистон», «Янги обод», «Комсомол» «Карл Маркс» ва «Ойбек» маҳалла комитети активларидан иборат делегация Киров районига меҳмон бўлиб келди. Улар райондаги «1 Кисловодск», «Жомий», «1 Карл Маркс», ва «Фирдавсий» маҳаллаларида бўлиб, ҳозирги кунда шаҳримизда ўтказилаётган ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлигида маҳалла аҳли қандай иштирок этаётганлиги, клуб, маданий, уйларни Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига қандай тайёргарлик кўраётганлиги билан яқиндан танишиб, тажриба алмашдилар.

Фирдавсий номли маҳалланинг «Дўстлик» клубида ўтказилган кечада пискентликлар янги ташаббус билан чиқдилар. Район ижроия комитетининг раиси О. Зокиров ва «Меҳнат байроғи» газетасининг редактори А. Маҳмудовлар кировликларни уларга кўрсатаётган катта ёрдамлари ҳақида гапириб, тошкентликларни маҳаллалараро мусобақа ўтказишга чақирдилар.

Киров район ижроия комитетининг раиси О. Расулов, район ижроия комитети масъул секретари О. Асадхўжаев, ва «Фирдавсий» маҳалла комитети раиси, «Ўзбексельмаш» заводининг ишчиси Ҳ. Йўлдошевлар пискентликларнинг ўзаро ёрдами ҳақида гапиришиб, уларни чақириғини қабул қилишди. Кеча охирида меҳмонларга маҳалла бадиий ҳаваскорлари томонидан концерт, қўйиб берилди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

★ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Совет Иттифоқидан машиналар ва бошқа саноат ускуналарини жаҳон бозоридаги нархларга қараганда ошиқроқ нархлар билан сотиб олмоқда, деб хитойликларнинг Синьхуа агентлиги тарқатган уйдирма хабарларни Ҳиндистон савдо министри ўринбосари А. С. Жорж рад этди.

А. С. Жорж парламентда сўзга чиқиб, Синьхуа агентлиги тарқатган шарҳларда СССРга туҳмат қилинаётганлигини эшитиб, Ҳиндистон ҳукумати жуда ҳайрон бўлганлигини айтди. Бу агентлик, [illegible] ҳақиқатга [illegible] маълумотлар келтириб, Совет-Ҳиндистон иқтисодий муносабатларининг ҳақиқий характерини бузиб кўрсатишга уринмоқда.

★ ҚОҲИРА. Италиянинг 4 та компаниясидан тузилган группа 320 километрли Суэйш—Александрия нефть қувурини қуриш [illegible]. Қувур 348 миллион доллар туради. [illegible] нефть қувури йилига 40 миллион тонна [illegible] Нефть [illegible] нинг бошида ва охирида танкерлардан нефть туширувчи ва уларга нефть ортувчи причаллар қурилади.

★ НЬЮ-ЙОРК. Қоҳирадан олинган хабарларга кўра, ГФР Мисрга [illegible] учун 60 миллион марка (25 миллион доллар) миқдорида узоқ муддатли қарз беради. Бу пулдан чет эллардан саноат машина-ускуналари харид қилиш учун фойдаланилади.

★ ЖАКАРТА. Сулавеси [illegible] бинолар вайрон бўлди, неча юзлаб кишилар бошпанасиз қолди, қурбон бўлган кишилар бор. Кучли ер ости силкинишлари катта-катта ерларнинг сурилишига сабаб бўлмоқда, [illegible] (ТАСС).

ПАРТИЯМИЗ ВОРИСЛАРИ

ТАНИШИНГ: СЪЕЗД ДЕЛЕГАТИ

ЭЪЗОЗЛАНГАН МЕҲНАТ

ТОШКЕНТ бадиий буюмлар фабрикасининг тўқув-цехи. Моторлар гувуллаб, агрегатлар бир меъёрда ишлаб турибди. Қўли гул чеварлар чаққон ҳаракат қилиб чойшаб, зардеворларга ранг-баранг ипаклардан сержило гуллар тикишмоқда.

Ана шундай гўзаллик яратаётганлардан бири пешқадам каштачи Мавлуда Нормуҳамедова. Мавлуда бу касбга ўқувчилик пайтиданоқ меҳр қўйган. Шунинг учун ҳам саккизинчи синфни тамомлаб тўғри фабрикага келди. Бу ерда Хосият Мираъзамовага шогирд тушди. Фабрика қошидаги ишчи-ёшлар мактабида ўқиб, етуклик аттестатини ҳам олди.

М. Нормуҳамедованинг фабрикага ишга кирганига ҳам олти йил бўлди. Ана шу вақт ичида у ўзининг тиришқоқлиги, меҳнатсеварлиги билан ҳурмат қозонди. Дастлабки шогирд бўлган қиз энди ўзи ёшларга илғор меҳнат методини ўргатиб, уларни уста каштачилар қаторига қўшабошлади.

1969 йили цех комсомол-ёшлари уни ўзларига етакчи қилиб сайлашди. Шундан бери у цех комсомол ташкилотининг секретари. Билдирилган ишончни шараф билан оқлаб келаяпти. Фидокорона меҳнати билан фабрика юлдузлари сафидан ўрин олган Мавлуда бошқаларни ҳам олға етакламоқда. Натижада цехда беш йиллик пешқадамлари кундан-кунга ортиб бораяпти. Унинг ташаббуси билан ёшлар орасида социалистик мусобақа ҳам кенг қулоч ёйди. Секретарнинг ўзи илғор тикувчи Феруза Қозоқбоева билан мусобақадош.

Ўтган йили Мавлуда учун унутилмас бўлди. Шу йил у коммунистик партия сафига ўтди. «1973 йил социалистик мусобақа илғори» нишони билан тақдирланди.

Коммунистик меҳнат зарбдори М. Нормуҳамедова КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан кўтаринки руҳ билан ишлаб, кунлик, ойлик планларини 130—150 процент адо этмоқда. У ҳозир шонли беш йилликнинг охирги йили ҳисобига меҳнат қилаяпти. Жамоат ишидаги актив фаолияти, фидокорона меҳнати учун Мавлуда бир неча марта республика комсомоли Марказий комитетининг, Тошкент область комсомол комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланди.

Халқда дарё сувини баҳор тоширади, инсон қадрини меҳнат оширади, — деган нақл бор. Мавлуда ҳам ўзининг меҳнатсеварлиги билан коллектив эътиборини қозонди. Фабрика ёшлари юксак ишонч билдириб, уни ВЛКСМнинг XVII съездига ўзларининг вакиллари қилиб сайлашди.

Б. МАНСУРОВ.

СУРАТДА: ВЛКСМ XVII съезди делегати Мавлуда Нормуҳамедова.

Автор фотоси.

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР! МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ТАЪЛИМОТНИ, ФАН, ТЕХНИКА ВА МАДАНИЯТ ЮТУҚЛАРИНИ ҚУНТ БИЛАН ЭГАЛЛАНГИЗ! СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ ШОНЛИ РЕВОЛЮЦИОН, ЖАНГОВАР ВА МЕҲНАТ ТРАДИЦИЯЛАРИНИ КУПАЙТИРИНГИЗ! КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН АКТИВ КУРАШЧИ БЎЛИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг 1-Май Чақириқлари)

Авлодлар эстафетаси

КОММУНИСТИК шанбалик ниҳоясига етмоқда эди. Фақатгина Ленин номли майдонда реконструкция ишлари олиб бораётган бригадалар ўртасидаги мусобақа якунларини чиқариш қолган эди холос. Ана шу кичик танаффус пайтида доҳийнинг бўлажак ҳайкали постаменти ёнида «Висотстрой» трести 11-қурилиш бошқармасининг бир группа ёшлари тўпланишди. Улар, етмишинчи йилларнинг комсомоллари ветеран қурувчи М. Газарбековнинг Тошкентда ўтказилган биринчи коммунистик шанбаликлар ҳақидаги, биринчи беш йилликлар давридаги ўтюрак комсомоллар тўғрисидаги ҳикоясини мароқ билан тинглашди.

Ўша узоқ йигирманчи йилларда Михаил Газарбеков ҳозир Октябрь революцияси номидаги завод қад кўтариб турган жой ўрнидаги кичиккина механик устахонада ишлар эди. Шу ерда у 1927 йили комсомол сафига кирди.

— Бу воқеа хотирамдан сира ўчмайди, деб ҳикоя қилади ветеран.— Ўшанда митинг бўлган, биз ўзимизнинг катта ўртоқларимиз —коммунистлар олдида уларнинг ишини шараф билан давом эттиришга, Тошкент пролетариатининг шонли традицияларини бойитишга сўз берган эдик. Шундан кейин бизга комсомол билетлари топширишди.

Бу муқаддас билет билан у бир дақиқа бўлсин ажралган эмас. Зарбдор вахтада туриб ишлаганида ҳам, республиканинг пўлат магистралларида тартиб ўрнатиш бўйича мураккаб, баъзан эса хавфли рейдларга чиққанида ҳам комсомол билети у билан бирга бўлди. Ёш комсомол аъзоси Газарбеков ўзининг биринчи коммунистик шанбалигига 1928 йилда чиққан эди. Бу шанбалик давомида у ўз ўртоқлари билан янги цех қурди, устахона атрофидаги территорияни тартибга келтирди. Комсомол ячейкасининг таклифи билан ўша йилдан бошлаб шанбаликлар ҳар ойда ўтказиладиган бўлди.

— 1933 йилда авторемонт устахоналарига ишлашга ўтдим. Ёрдамчи ишчи бўлиб ишладим. Аммо бир йилдан кейин комсомол ташкилотининг йўлланмаси билан рабфакка ўқишга кирдим. 1938 йилда эса техникумни тугалладим, —деб давом этади М. Газарбеков. — Шундан кейин автомеханик-ремонтчи бўлиб ишлай бошладим.

Унинг қўлидан юзлаб машиналар ўтди. У автомашиналарнинг «шифокори» бўлишдек мураккаб касбнинг сирларини пухта эгаллаб олди. Дастлаб «Форд», «Ситроэн» маркаларидаги чет эл машиналарини ремонт қилди. Кейинчалик эса мамлакатимизда йиғилган машиналар кўпая бошлади. АМО—5, АМО-15, ГАЗ-«А» маркасидаги совет машиналарини ремонт қилди.

— Ана шундай ажойиб ҳунарни эгаллаб олишимга асосан комсомол сабаб бўлди. Рабфакка ва техникумга комсомол берган йўлланма мен учун чинакам ҳаёт йўлланмаси бўлди,— дейди Газарбеков.

Кўп ўтмай ёш ишчи энг яхши мутахассислардан бирига айланди. Улуғ Ватан уруши арафасида эса у ремонтчиларнинг илғор бригадасига бошчилик қиларди.

Ҳамма қатори Михаил ҳам Ватан ҳимоясига отланди. 1942 йилда у Полтава шаҳри яқинида душман билан илк жангга кирди. Ўзининг жанговар дўстлари ҳақида гапириб беришини сўраганимизда, Газарбеков табассум билан деди:

— Ўшанда мен комсомол ёшидан ўтиб қолгандим. Қуролдош ўртоқларим эса асосан комсомоллар эди. Уларнинг жасурлигини, хушчақчақлигини ёқтирардим.

У 92-Қизил байроқ орденли Криворожск дивизияси составида бирга жанг йўлларини босиб ўтган дўстларини хотирлайди. С. Қорабоев, Н. Нестеренко, В. Колюжин, Я. Ильяшкин ва бошқалар уруш йилларининг қийинчиликларини Газарбеков билан бирга тортишган.

М. Газарбековнинг ўзи 1945 йилда қадрдон Тошкентга қайтиб келди. Жангда икки марта контузия бўлганлиги севимли машғулоти — автомобиль моторларини ремонт қилиш ишига қайтишига йўл қўймади. Аммо у қайғурмади. Мана кўп йиллардирки, у «Висотстрой» трестининг 11-қурилиш бошқармасида экспедитор бўлиб ишлаб келади. У ҳамиша ёшлар даврасида бўлади. Аммо фақатгина комсомол йиғилишларида эмас, балки иш жойларида ҳам бўш пайт топиб, ёшлар билан суҳбатлашади, Уларга биринчи беш йилликларнинг комсомоллари, Улуғ Ватан уруши давридаги қаҳрамонликлар ҳақида гапириб беради. Бугун ҳам у Ильичга ўрнатилаётган ёдгорлик ёнида ана шундай суҳбатлардан бирини ўтказмоқда эди.

— Миша амаки, эслайсизми, Светловда шундай мазмундаги сатрлар бор: «Биз бир йилдан кейин ҳам, 20 йилдан сўнгра ҳам ёшлик завқи билан яшаймиз»,— д е й д и комсомоллардан бири. —Ахир бу сизнинг авлодингиз ҳақида-ку!

У бироз хаёлга чўмади. Ҳа, бу сатрлар унинг авлоди ҳақида. Унинг ўзи ҳақида, Ҳамид Нурмуҳамедов, Зокир Муротов сингари дўстлари ва тенгдошлари ҳақида. Улар эстафетани ишончли қўлларга, 70-йилларнинг комсомолларига топширганлар. Ветеранлар уларга ўзларига ишонгандек ишонадилар. Ёшлар оталар бошлаган ишга ҳамиша содиқ қолиб, уларнинг шонли меҳнат анъаналарини муваффақият билан давом эттиряптилар. Бутуниттифоқ ленинчи коммунистик ёшлар союзининг XVII съездига мамлакатимиз комсомоллари, шу жумладан, Тошкент ёшларининг ҳам улкан меҳнат муваффақиятлари билан келганликлари, юксак ижодий активлик, ишчанлик намуналарини кўрсатаётганликлари фикримизнинг далилидир.

Ю. КАЗАЧЕНКО.

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация заводининг комсомол ёшлари ҳам ВЛКСМнинг XVII съездини ёруғ юз билан кутиб олмоқдалар. Ёш авиасозлар ўртасида тўққизинчи беш йиллик белгиловчи йили топшириқларини шараф билан бажариш учун социалистик мусобақа кенг кўламда авж олдириляпти. Ёшлар ўртасидаги меҳнат беллашувида корхона 84-цехининг комсомол-ёшлари қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда. Тамара Маклеева бош бўлган зарбдор бригада биринчи квартал ишлаб чиқариш топшириғини 173 процент адо этди. Кунлик топшириқлар эса 140—150 процентга етказиб бажариляпти. «Бу ютуқлар бизнинг ВЛКСМ XVII съездига совғамиздир» дейишмоқда бригада қизлари. Шу цехнинг Ю. Кабалий ва В. Лашин бригадалари ҳам мусобақада юксак кўрсаткичларга эришди. Улар беллашувда иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди.

Завод 30-цехининг ёш ишчилари ҳам комсомол съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишладилар. Бунда цехнинг зарбдор ишчиси Татьяна Галинская яхши кўрсаткичларни қўлга киритди. Ўз касбининг устаси бўлган Татьяна ҳар куни смена топшириқларини одатдагига қараганда беш процент зиёдаси билан бажаряпти. Бироқ у ўз ички имкониятларини чамалаб чиқиб, бундан ҳам юқори натижага эришишга ҳаракат қилмоқда.

Цехнинг барча комсомол-ёшлари ўтган куни умумзавод бўйича ўтказилган коммунистик шанбаликда ҳам юксак унумдорликка эришдилар.

Тошкент Политехника институтининг автоматлаштирилган бошқариш системалари факультети юзлаб юқори малакали инженерларни етиштириб чиқаради. Факультет студентлари илмий ишларда фаол иштирок этадилар, ўқиш аълочиларининг аксарияти— комсомоллар.

СУРАТДА: аълочи ўқувчилардан Т. Бегимқулов ва И. Мўминов лаборатория ишини бажармоқдалар.

Г. Сидиқов фотоси.

Жангларда ўтган ёшлик

Байрам кунларида «Ташхимсельмаш» заводи автоматчилар бригадаси бошлиғи Николай Редькин одатда фронтда олган олий мукофотларини — «Қизил Юлдуз» орденини, «Жасурлиги учун», «Жанговар хизматлари учун», «Германия устидан қозонилган ғалаба учун» ва бошқа медалларини тақиб юради. Завод комсомол ёшлари ветеран билан фахрланиб, ундан қандай жанг қилганлиги, ғалабага қандай йўллар билан борганлиги ҳақида гапириб беришни илтимос қилади. У ҳикоя қилиб беради. Ватаннинг тақдири ҳал қилинган жойларда ўтган ёшлигини ҳаяжонланиб эслайди.

Мен комсомолга 1940 йилда, Москвадаги 36-ҳунар-техника билим юртида ўқиб юрганимда кирганман. Группамизда ҳамма ВЛКСМ аъзоси эди. Ленин комсомолининг улкан ролини уруш бошланганда жуда яхши тушундим.

Бу пайтда мен авиация заводида слесарь бўлиб ишлардим. Бўлиб ўтган комсомол йиғилишини ҳеч унутмайман:

— Ватан хавф остида! Ким ватаннинг содиқ фарзанди бўлса, фронтнинг олдинги сафига боради, фронт орқасида душман устидан қозониладиган ғалабага замин ясайди,— дейишди нотиқлар. Бу ерда гап мана шу даҳшатли дамларда ҳар бир комсомол ўз ўрнини билиши ҳақида борарди.

Хўш, сенинг ўрнинг қаерда, Коля? Йиғилишдан ҳамма ўйчан бўлиб қайтди. Ҳар ким ўз тақдири ҳақида ўйларди.

Мана, биз уч киши бўлиб завод директори Жезлов қабулида бўлдик. «Кўнгилли бўлиб фронтга кетишга қарор қилганлигимиз сабабли, ишдан бўшатишингизни сўраймиз...» — У аризаларимизни жимгина ўқиб столга қўйди:

— Душманни қуриқ қўл билан тиз чўктириб бўлмайди,— деди у. Бунинг учун қурол керак. Биз эса мана шу қуролни — самолётларни ясаяпмиз. Сизнинг ўрнингиз шу ерда. Тушунарлими?

Ҳамма нарса тушунарлидай эди. Директор ўзича ҳақ, албатта. Икки кундан кейин мен яна унинг қабулида бўлдим. Яна столига ариза қўйдим. Мен билан ҳарбий комиссариатда ҳам таплашишмади: Ахир у пайтда эндигина 16 ёшга киргандимда.

— Бу нима деган гап, ахир?— деб шовқин кўтардик биз.— Биз комсомолмизми ёки йўқми?! Райкомга жўнадик!

Ниҳоят, 1942 йилнинг февралида менинг номимга ВЛКСМ Жданов район комитетидан чақириқ қоғози келди, унда йиғув пунктига келишим айтилган эди. Тўпланадиган жойимиз Белоруссия вокзалининг Тушинский переулогида эди.

Бизни алоҳида мақсаддаги миномётчиликка ўқитиша бошлашди. «Алоҳида мақсаддаги» дегани — бу «катюшалар» эди.

Ниҳоят, 85-миномёт полки 1942 йилнинг ёзида фронтга келди. Калач шаҳри ёнида турардик.

Биринчи жанг олдидан кечқурун комсомол мажлиси бўлди. Комсорг гапирди (унинг фамилиясини унутганману, лекин ўшанда айтган сўзлари ҳамон ёдимда).

— Душман еримизни яксон қилаяпти. Эртага қисмларимиз ҳужумга ўтади. Биз ўт очиб, бу ҳужумга ёрдам берамиз.

Фронтовиклар «катюша»ларнинг қудратини билади: у билан мўлжалга олинган жойда ҳамма нарса кулга айланади.

Йиғилишда бир неча ёш жангчи комсомолга қабул қилинди. Жангга тайёрлана бошладик. Тонготарда «ҳамма жой-жойига» деган команда бўлди.

— Огонь!— батарея командири, старший лейтенант А. Кучеров команда берди.— Ватан учун!

Бизнинг снарядларимиз бориб тушган жойда душманнинг ҳоли нима кечганлигини ҳали билмасдик. Кетма-кет ўт очишни давом эттирдик.

Фронтда нималар бўлмайди, дейсиз. Танкларга қарши ўт очишни ҳам, тўғри наводка бўйича ўт очишни ҳам ўргандик. Комсомоллар ҳамиша жасур, ғайратли ва чидамли бўлишарди. Жанг олдидан командирлар ва коммунистлар уларга жанговар топшириқ ва оқ йўл тилаб мурожаат қилишарди.

Воронеж, Сталинград, Тула, Орёл, Курск, Брянск, Могилёв, Болтиқбўйи — бизнинг полкимизнинг жанговар йўли мана шундай. Қисмимиздаги комсомоллар Ватаннинг юксак мукофотлари билан тақдирландилар кўпгина йигитлар Ватан озодлиги йўлида жон фидо қилдилар.

Мен ҳам оғир яраландим. Марш пайтида бизни немис самолётлари пайқаб қолишди. «Юнкерс»ларнинг бир неча эскадрилясы ёпирилиб келиб, бизни бомбардимон қилди. Фронтовиклар бу қандай бўлишини яхши билишади... Кўзимни очсам госпиталда ётибман. Икки оёғимдан яраланибман. Врачдан: «Сафга қачон қайтаман?» деб сўрагандим. У бошини чайқади: шунча урушганингиз етади. Кейин кулиб қўшимча қилди: Ғалабага оз қолди!..

Мана ҳозир ғалабадан кейин ўтган ўн йиллардан сўнг ҳам фронтовикларга, Ватаннинг тақдири ҳал бўлаётган олдинги марраларга интилган собиқ комсомолларга шундай дейман: ўша оғир йилларда сиз ҳаётдаги ўз ўрнингизни тўғри танлагансиз, сиз ўз бурчингизни ҳалол бажаргансиз.

Биз ветеранлар ҳозирги ёшларга, тинч меҳнат фронтидаги комсомолларга ўзимизнинг буюк эстафетамизни, тажрибамизни топширамиз, уларни Ленин комсомолининг юксак анъаналари руҳида тарбиялаймиз, энг яхшиларини коммунистик партия сафига тавсия қиламиз. Жумладан, мен «Ташхимсельмаш»да катта мастер А. Иброҳимовга КПСС аъзолигига ўтиш учун тавсиянома бердим.

Менинг собиқ шогирдларим —автоматларни созловчилар, комсомол аъзолари Сергей Тихомиров, Юрий Сережкин ҳозир Совет Армияси сафида хизмат қилишаяпти. Мен ғайратли ва шижоатли бу ёшлар билан фахрланаман. Энг оғир пайтларда Ватан бизга ишонганидек, уларга ҳам ишонса бўлади.

Н. РЕДЬКИН,
«Ташхимсельмаш» заводи автоматчилар бригадири.

ЙИЛЛИК ПЛАН—МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Мажбуриятлар изидан

МУСОБАҚАЛАШАЁТГАН ЛЕНИН, ФРУНЗЕ, СЕРГЕЛИ РАЙОНЛАРИ

Резервлардан тўла фойдаланайлик

Ленин, Фрунзе ва Сергели районларининг меҳнаткашлари 1974 йилдаги мусобақа бўйича икки томонлама тузилган шартномада белгиланган мажбуриятларни бажариш учун курашиб, беш йилликнинг белгиловчи йили биринчи квартали топшириғини муваффақият билан бажардилар. Юқорида келтирилган статистика маълумотлари бунинг далилидир.

Ленин район индустрияси топшириққа қўшимча 1,8 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилди. Бу чакки эмас. Бир йил учун олинган мажбуриятда пландан ташқари ўн миллион сўмлик буюм ишлаб чиқариш кўзда тутилган. Беш йиллик жамғармасига Фрунзе ва Сергели районлари саноати ишчилари ҳам салмоқли ҳисса қўшишди. Улар пландан ташқари 1,7 миллион сўмликка яқин маҳсулот реализация қилишди. Айниқса, «Ташхимсельмаш», Модалар уйи, каноп фабрикаси, «Гордорстройремонт»нинг асфальт-бетон заводи (Ленин райони); абразив буюмлар, қурилиш материаллари комбинатлари, ЦНИИХпромнинг экспериментал заводи, I-пойафзал фабрикаси (Фрунзе райони), резина-техника буюмлари заводи, мебель комбинати, «Трансстрой»; транспорт ишлаб чиқариш корхоналари комбинати (Сергели райони) ва бошқалар анча дуруст меҳнат қилишди.

Шуни айтиш қувонарлики, Фрунзе ва Сергели районларида ишлаб чиқариш ҳажмининг бутун ўсиши, Ленин районида эса учдан икки қисми меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланди.

Шу билан бирга Ленин районида бир корхона— I-авторемзавод (директори Р. Хохлун, партия ташкилоти секретарининг ўринбосари Х. Усмонова) планни бажара олмади.

«Таштекстильмаш» маҳсулот реализация қилиш бўйича давлат топшириғини бажарди, лекин белгиланган ассортиментда буюм ишлаб чиқариш топшириғини уддалай олмади— ўнлаб ростлаш ва йигирув машиналарини етказиб бермади. Шу корхонада меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажарилиш даражаси паст, натижада ишчилар иш соатларидан ташқари вақтда ишласалар ҳам, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича топшириқ бажарилмади.

Ленин ва Фрунзе районлари саноати январь—февраль ойларида ўтган йил шу давридагига нисбатан кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажмининг оширилишига эришган бўлсалар ҳам, кенг халқ эҳтиёжи маҳсулотлари ишлаб чиқариш топшириғини бажараолмадилар.

Иқтисодий ислоҳот шароитида кам ҳаражат қилиб, белгиланган миқдордаги маҳсулотнинг ишлаб чиқарилишини таъминлаш муҳим аҳамият касб этади. Шуни айтиш керакки, ҳар бир районда беш корхона хўжалик юритишнинг бу қонунини бузди. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган буюмлар таннархи планда белгиланганидан юқори. Бундай корхоналар қаторига электротехника, I-авторемзавод, тепловоз-вагон ремонт заводи, тўқимачилик комбинати, «Таштекстильмаш» ва бошқалар киради.

Ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш қувватлардан максимал фойдаланишни тақазо этади. Энг иқтисодий йўл — асбоб-ускуналарнинг бутун сменалар давомида ишлашини ошириш, барча сменаларда участкаларнинг бир меъёрда ишлашини таъминлашдан иборат.

КПСС Марказий Комитети партияга, совет халқига Мурожаатида айнан мана шу резервни кўрсатади: «Ишлаб чиқариш самарадорлигини

№№	КЎРСАТКИЧЛАР	Ленин райони: 1974 йил январь—март	Ленин райони: 1973 йил январь—март	Фрунзе ва Сергели районлари: 1974 йил январь—март	Фрунзе ва Сергели районлари: 1973 йил январь—март
1.	Маҳсулот реализацияси	102,5	102,9	101,9	102,2
2.	Пландан ташқари реализация (минг сўм ҳисобида).	1824	1901	1699	1964
3.	Реализация ҳажмининг ўсиши (процентларда)	117,2	105,3	106,0	104,6
4.	Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши (процентларда)	112,2	108,8	102,7	106,2
5.	Меҳнат унумдорлиги (процентларда)	102,5	102,4	101,7	104,2
6.	Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати (процентларда)	107,9	104,4	103,5	104,8
7.	Меҳнат унумдорлиги ҳисобига ишлаб чиқаришнинг ўсиши (процентларда).	67,2	52,2	100,0	79,0
8.	Таннархни арзонлаштиришдан келган фойда (минг сўм ҳисобида)	+137 (ортиқча сарф)	+918	+216	+26
9.	Планни бажара олмаган корхоналар сони	1	3	—	2
а)	маҳсулот реализацияси бўйича берилмаган (минг сўм ҳисобида)	118	289	—	158
б)	меҳнат унумдорлиги бўйича корхоналар сони	3	9	3	2
в)	таннарх бўйича корхоналар сони	5	11	5	9
г)	камомадга йўл қўйилди (минг сўм ҳисобида)	403	1114	390	230
10.	Арзонлаштиришга эришган корхоналар:				
а)	маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	4	7	9	6
б)	меҳнат унумдорлиги бўйича корхоналар сони	4	8	8	6
11.	Маданий-маиший маҳсулот ишлаб чиқариш планга нисбатан процент ҳисобида.	91,5	78,3	97,5	101,3
12.	Маданий-маиший маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиши ўтган йилнинг шу даврига нисбатан процентларда	119,4	119,5	108,3	115,1
13.	Капитал қурилиши (марказлашган молиявий манбалар ўтган икки ой кўрсаткичи)				
а)	планга нисбатан процентларда	69	73	84,5	61,6
б)	фойдаланишга топширилган турар жой (минг кв. метр)	—	—	—	—
14.	А. Девятова ва Л. Казанцева ташаббуси бўйича мусобақалашаётганлар сони	7500		5 мингга яқин	
15.	1975 йил ҳисобига ишлаётганлар сони	602		5 мингга яқин	
16.	Шахсий беш йилликни бажарганлар сони	163		500 дан кўпроқ	

ошириш учун кураш — бу ҳаракатдаги агрегатлардан, машиналардан, механизмлардан максимал фойдаланиш, уларнинг бекор туриб қолишини кескин камайтириш, ҳар соат, ҳар минутидан унумли фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш демакдир». Мусобақалашаётган районлардаги саноат корхоналарининг ишчилари айнан мана шу асосий вазифаларга бутун диққат-эътиборларини қаратишлари керак.

Гулғунчалар

Изланиш йўлида

Булоқлар ер сийнасидан сизиб чиқади-ю, уриниб-суриниб ўзига йўл ахтаради. Унинг босган изларида ям-яшил бўлиб яшнаган майса — гиёҳлар, камалакдек ранг-баранг гуллар қолади.

Инсон умри ҳам булоқларга ўхшайди. Қалбида орзу туғилиб, туғён кўтаргач, инсон унга интилади, булоқлар сингари изланиб, ўзига йўл ахтаради.

Лутфулла ҳам ана шундай изланишлар, орзулар оғушида улғайди. У ёшлигидан санъатга меҳр қўйди, уни жон-дили билан севди. Бу севги уни Островский номли Тошкент театр ва рассомчилик санъати институтига бошлади. Лекин... кириш имтиҳонларидан ўта олмади.

Лутфулла умидсизликка тушмади. Кундузи қурилишда ишлаб, кечқурунлари эса мустақил равишда актёрлик сирларини ўргана бошлади. Бир йилдан сўнг, 1959 йили Тошкент театр ва рассомчилик санъати институтида кечки актёрлик факультети очилди. Лутфулла кириш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтиб, севимли санъат сирларини ўрганишга киришди. Бўлажак актёр институтда таниқли санъаткор ва педагоглардан Ўзбекистон ССР халқ артистлари Назира Алиева, Қудрат Хўжаев ва Альберт Хачатуровлардан таълим олди.

Кечки бўлимда ўқиш билан бирга Лутфулла Охунбобоев номли республика ёш томошабинлар театрида ишлай бошлади. Бу ерда Лутфулла Саъдуллаевни жиддий ижодий изланишлар, тинимсиз репитициялар, янгидан-янги роллар кутарди. Ёш актёрнинг қобилиятини, тиришқоқлигини кўрган театрдаги устоз санъаткорлар уни ўз бағриларига олдилар, яқиндан ёрдам кўрсатдилар.

Уларнинг меҳнати зое кетмади. Ҳозир Лутфулла Саъдуллаев яратган образлар ёш томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинади. Лутфулла ижро этган «Нуридийдам Володя»даги Володяни, «Пўлат қандай тобланди» даги қўрқмас Павел Корчагинни, «Муса Жалил»даги қаҳрамон Мусани, «Абдулла Набиев»даги бой ўғли эркатой Латифни, «Ёш Насриддининг саргузаштлари»даги Насриддинни, «Меҳрибонларим»даги Рустамни, «Али-Вали» даги Валини ким билмайди дейсиз?!

Ҳар бир театрнинг ўз томошабинлари бўлади. Лутфулла ишлайдиган театрда мактаб ўқувчилари учун асарлар саҳналаштирилади. Болалар саҳнадаги воқеаларни диққат билан кузатишади. Шунинг учун бирор деталь у ёқда турсин, ҳар бир ҳаракат ҳаётдагидек аниқ бўлиши керак.

Бир куни қизиқ бир воқеа бўлган. Буратинони Карабас-Барабас занжир билан боғлаб қўядиган жой бор. Лутфулла Саъдуллаев — Буратино занжирга боғланиб ётганда, залдан 8—9 ёшдаги болалардан иккитаси секин саҳнага чиқиб, ҳеч бир қўрқмай Лутфулланинг — Буратинонинг занжирини еча бошлаган. Лутфулла нима қилишини билмай қолган. Болаларни ҳайдаб юборай деса воқеанинг соҳталиги сезилиб қолади, индамаса занжирдан бўшатиб, бутун воқеани, саҳнани ўзгартириб юборишади. Йўқ, ҳайтовур болаларни кўп ўтмай саҳнадан олиб тушиб кетишди. Бундай воқеалар жуда кўп бўлиб туради. Сабаби ёш томошабинлар саҳнадаги қаҳрамонлар билан бирга яшайди, кулса кулади, йиғласа йиғлайди.

Доҳиймиз В. И. Лениннинг туғилган кунининг юз йиллиги арафасида театр саҳналаштирган Юрий Яковлевнинг «Нуридийдам Володя» пьесасидаги Володя образи энг қийин имтиҳонлардан бири бўлди.

— Володя образини яратишимда, — дейди Лутфулла, — биринчи навбатда доҳиймиз Ленин асарлари ва сафдошларининг хотиралари ёрдам берди. Айниқса, ёшлик йиллари ҳақида ҳикоя қилувчи асарларни кўп ўқидим. Бундан ташқари, Ленин образини яратган актёрлар, айниқса, Шукур Бурхонов, Зокир Муҳаммаджонов, Обид Толиповларнинг ижодий изланишлари яқиндан ёрдам берди.

Ҳа, ёш актёр бу масъулиятли образни ижро этиши учун узоқ изланди. Изланишлар зое кетмади. Лениннинг ёшлиги — Володя Ульянов образини саҳнага муваффақиятли олиб чиқди.

Лутфулла ҳозирги пайтда телевидениенинг актив актёрларидан бири бўлиб қолди. Бу ерда ҳам у бир неча образлар яратди. Лутфулла иштирок этган «Қисмат», «Инжа Мамат», «Шум бола», «Уч илдиз», «Эрк», «Баҳор қайтмайди» каби телеспектаклларни бир эсланг-а! Лутфулла Саъдуллаев ижро этган ҳар бир образ, ўз характери, тўлақонлилиги билан ажралиб туради. Яқиндагина «Романтика» телевизион театри томонидан кўрсатилган «Баҳор қайтмайди»даги Алимардон Тўраев — Лутфулла ижро этган аввалги ролларнинг бирортасига ҳам ўхшамайди. Лутфулла бутун маҳоратини, актёрлик санъатини ишга солиб, Алимардон образини жуда ҳаётий тарзда талқин этишга интилган.

Володя Ульянов, Павел Корчагин, Муса Жалил каби ўлмас образларни муваффақиятли ижро этгани учун ўтган йили Лутфулла Саъдуллаев Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати деган юксак номга сазовор бўлди. Лутфулла ҳали ёш. У эндигина изланиб, интилиб, йўл бошига чиқди. У ҳали кўп изланиши, кўп излар қолдириши керак. Унинг ижодий изланишларига тилакдошмиз.

М. МИРЗААҲМЕДОВ.

Узбекистон Фанлар академиясига қарашли марказий «Тошкент» сейсмик станциясининг ходимлари ер тебранишларини ўрганиш борасида катта илмий тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар.
СУРАТДА: станциянинг бир группа ходимларидан (чапдан ўнгга)— Р. Фадина, А. Веберко, Н. Сияница, Л. Перфилова, В. Терешкина ва С. Яковлева ўртоқлар.

Фан ва техника янгиликлари

Узбекистон энергетика ва электрлаштириш министрлиги қошидаги замонавий ҳисоблаш маркази республикада ягона энергетика марказининг иш режимига оид маълумотларни тез ва аниқ ишлашда катта қулайликлар яратмоқда.
СУРАТДА: ҳисоблаш марказининг оператори Альфия Тожирова маълумотларни ишлаш пайтида.

М. Нуриддинов фотолари.

Етти минг йиллик топилдиқ

Туркман археологлари Анов маданияти ёдгорликларини қазиётганларида қадимги Монжуқлидепа ва Чақмоқлидепа масканлари ўрнида бигиз, пичоқ синиқлари ва чўкмор топдилар. Шу металл буюмлар Туркманистоннинг жанубида бундан етти минг йиллар аввал Копетдоғ этакларида деҳқончилик қилган қадимги аҳолиники бўлган.

СССР Фанлар академиясининг Ленинграддаги археология институтида лаборатория анализидан сўнг қадимги деҳқонларнинг бу қуроллари тош ва ўтга чидамли гилдан ясалган очиқ қолипларда минг градусдан ошадиган температурада мисдан қуйилганлиги аниқланди. Қадимги темирчилар оҳангарликни яхши билганлар. Қуйилмалар зич, бедарз чиққан.

Б. МИРТОВ,
(ТАСС мухбири).
Ашхобод.

Контейнер ташувчи паҳлавон кема

Қора денгиз кемасозлик заводида «Атлантика» типидаги контейнер ташувчи биринчи теплоход қурила бошланди. Унга юк горизонтал усулда ортилади ва ҳажми 35 минг тоннага боради. Кемадаги газтурбина моторларининг қуввати 50 минг от кучига етиб, соатига 25 узелгача (45 километрдан зиёд) тезлик бағишлай олади.

Мамлакатимизда бундай кемалар биринчи бор қурилмоқда. Улар ғоятда серунум кема бўлади. Конструктив хусусиятлари туфайли юк ортиш-тушириш ишлари ғоятда тезлашади.

Кеманинг тўртта палубасида икки мингтагача автомобиль жойлаша олади, ёки халқаро стандартдаги мингтадан ошиқ 20 тонналик контейнер жойлаша олади.

Теплоход автоматлашган бошқариш системаси билан таъминланади.

(ТАСС мухбири).
Николаев.

Жаҳон ойнаси

Металл ва бокароликлар

Пўлат — мамлакат саноатининг асоси дейишади. Ҳиндистон металлургия саноатининг тарихи — бу мамлакатнинг мустақиллик ва тараққиёт йўлидаги ҳаракати тарихидир. 1955 йилда Ҳиндистон Бхилайда пўлат эритиш заводи қуриш ҳақида Совет Иттифоқи билан битим тузганида ҳар йили 1,5 миллион тоннадан ҳам камроқ пўлат ишлаб чиқариларди. Ҳозир Ҳиндистон йилига 7 миллион тонна пўлат ишлаб чиқармоқда. Беш йиллик охиригача бу металлни йилига 17,5 миллион тоннага етказиб ишлаб чиқариш планлаштирилмоқда. Ўша вақтга бориб мамлакат пўлат эритадиган саккиз бирлашган заводга эга бўлади. Улардаги ишчилар сони эса қарийб ярим миллионга етади.

Ҳиндистонлик пўлат эритувчиларнинг ҳозирги авлоди асосан экономиканинг давлат сектори корхоналарида ва даставвал Бхилай ва Бокарода СССР ёрдами билан қурилган заводларда таълим олишди. Бу заводлардан Бокародагиси энг йирик корхона бўлиб қолди.

Бокаро маъмурлари заводнинг умумий тараққиётидан мамнун бўлиш учун ҳамма асосларга эга. Унинг агрегатлари юксак унумдорликка эришди. Маҳсулотнинг сифатига келганда эса шуни айтиш кераки, ҳозир 98,3 процент маҳсулот белгиланган стандартга мувофиқдир.

Пўлат тайёрлашда анъанавий усул қўлланилаётган Бхилайдаги металлургия заводидан фарқли равишда Бокародаги заводда замонавий кислород — конвертор жараёни қўлланилади. Бокародаги завод тўхтовсиз ўсмоқда. Бу йил унда қуюв цехи, икки янги конвертор, яна бир домна, кокс печи, слябинг, иссиқ штрипс стани ва бошқа объектлар ишга туширилади. Бешинчи беш йиллик охиригача Бокаро заводининг ишлаб чиқариш қувватини йилига 4,75 миллион тоннагача етказиш планлаштириляпти, кейинроқ эса у 10 миллион тоннага етказилади. Шундай қилиб, келгуси ўн йилликда ҳам Бокарода қурилиш ишлари давом эттирилади.

Бокародаги завод районнинг иқтисодий қиёфасини анча ўзгартириб юборди. Илгари у асосан қишлоқ хўжалиги райони сифатида шуҳрат қозонган эди. Ҳозир эса кенг индустриализация зонаси бўлиб қолди. Ҳозир бу ерда мазкур пўлат эритувчи йирик корхонага асбоб-ускуналар, қурилиш материаллари, эҳтиёт қисмлар етказиб бераётган қирқта катта ва кичик завод ишлаяпти.

Бокародаги завод қишлоқ хўжалиги районига янги ҳаёт олиб келди. Район ҳозир «пўлат шаҳри»нинг 300 минг аҳолисини сабзавот, гўшт, мева, тухум, балиқ билан таъминлаяпти. Бу ерда янги паррандачилик ва чўчқачилик фермалари вужудга келди.

Бокаро заводининг қурилиши аҳолининг ишда бандлигини анча ошириш имконини берди. Завод ишчилари ўртасида мамлакатнинг ҳамма чеккаларидан келган кишиларни кўриш мумкин. Улар орасида маҳаллий аҳоли ҳам кўп.

Мен ишчилар билан суҳбатлашарканман заводнинг улар тақдирига чуқур таъсир этганлигини билиб олдим. Завод уларга янги касб ва фаровон турмуш шароитини инъом этибгина қолмай, балки уларнинг ўзлари ва фарзандларида келажакка ишонч ҳиссини туғдирди.

Завод ёнида янги шаҳар қад кўтарди. Бу ерда ҳозирнинг ўзидаёқ 12 минг уй қурилди. Уларда 15 минг ишчи оиласи яшайди.

Завод яқинида қулоч ёйган шаҳарда ҳозирнинг ўзидаёқ бир неча бошланғич ва ўрта мактаб бор. Бундан ташқари заводнинг кўпгина ёш ишчилари кечки коллеж машғулотларига қатнашишлари мумкин.

Заводга ишга кираётган малакасиз ва кам малакали ишчилар махсус таълим марказида тайёргарликдан ўтадилар. Шундан кейин улар ҳинд ва совет мутахассислари раҳбарлигида ишлаб ўз малакаларини оширадилар. Ҳозир Бокаро заводида ишлаётган 200 ҳинд бир вақтлар СССРдаги ўқув юртларида тайёргарликдан ўтган эдилар.

Ўқиш ва малака ошириш кўпгина ишчилар ҳаётида муҳим роль ўйнади. Бугунги Бокаро заводи миллионлаб ҳиндининг ўз порлоқ келажагига ишонч рамзи ҳисобланади.

И. ШВАРЦ,
АПН мухбири.
Деҳли.

Рақамлар фош этмоқда

ВАШИНГТОН. АҚШдаги негр аҳолисининг иқтисодий аҳволини анализ қилиш уларнинг ҳали ҳам ирқий жиҳатдан қаттиқ хўрланаётганлигини кўрсатади. Негрларнинг иқтисодий тенг ҳуқуқлилик йўлида кўп йиллардан бери олиб бораётган кураши ҳали ҳам уларнинг аҳволини дурустроқ яхшилаганича йўқ. Негрларнинг турмуш даражаси барча иқтисодий кўрсаткичлар жиҳатдан оқ танлиларнинг турмуш даражасига қараганда анча паст. 1969 йилдан бошлаб 1973 йилгача ўтган давр мобайнида АҚШда умуман ишсизлик 3,5 процентдан 4,9 процентга етган бўлса, негр аҳолиси ўртасида 4,7 процентдан 5,6 процентга етди. Негр ўсмирлар орасида ишсизлар 1973 йилда 30,2 процентни ташкил қилди. Оқ танли ўспиринлар орасида эса ишсизлар 12,6 процентдан иборат.

Барча негр ишчиларнинг 37 процентдан кўпроғи ўтган йили кам ҳақ тўланадиган малакасиз ишлар билан шуғулланди. Негр ишчисининг 1969 йилги ўртача даромади оқ танли ишчи ўртача даромадининг атиги 63 процентини ташкил қилди.

Расмий статистика маълумотларига қараганда, 1969 йилда 7,5 миллион негр (барча негр аҳолисининг 31 проценти) тамомила қашшоқ яшаган. 1972 йилда қашшоқ негрлар сони 8,3 миллион кишига етди.

Прага метроси

ПРАГА метросининг биринчи линияси қуриб битказилмоқда. 9 май куни — Совет Армияси мамлакатни озод этганлигининг санасида Чехословакия пойтахти жанубий қисмини марказ билан боғловчи мана шу линияда дастлабки поездлар қатнай бошлайди.

Москвалик метросозлар ёрдами билан қурилаётган Прага метроси тўртта асосий трасса ва учта айри йўлдан иборат бўлиб, жами 93 километрга чўзилади. Метронинг 2 мингинчи йилга бориб батамом тугалланиши мўлжалланмоқда, биринчи навбати эса 1985 йилда битади. Прага метроси пойтахт жамоат транспорти йўловчиларининг учдан бир қисмига хизмат кўрсатади.

Женева битимини ким бузаяпти?

Исроил қўшинлари Ливан жанубидаги қишлоқ ва посёлкаларга ҳужум қилишда давом этмоқдалар, улар босиб олган араб территорияларида террор тўхтамаяпти. Бир вақтнинг ўзида Тель-Авив чалғитувчи пропаганда маневрини амалга ошириб, Сурияни Женева битимининг ҳарбий асирлар билан муомала қилиш ҳақидаги моддасини бузишда айблайдиган кампанияни қизитиб юборди.

«Бирлашган Миллатлар Ташкилотида кишининг энг оддий ҳуқуқларини, Женева битими ва бошқа битимларни бузганлиги учун Исроилдан бошқа қайси давлат бир неча бор қораланди ахир?» деб ёзади шу муносабат билан Ливанда чиқаётган «Орьян-жур» газетаси.

Исроилда маъмурлар ҳамма халқаро нормаларни бузиб, 1967 йил июнидан 1971 йил августигача босиб олинган территорияларда арабларга қарашли 16312 турар жой биносини вайрон қилдилар. Жолан тепаликлари районидаги ўттиздан кўпроқ қишлоқ ер юзидан йўқ қилинди. Босқинчилар Женева битимининг ҳарбий асирлар билан муомала қилиш тўғрисидаги 4-моддасини бузиб, Фаластин Қаршилик кўрсатиш ҳаракатининг курашчиларини қайсарлик қилиб ҳарбий асир деб ҳисобламайдилар. Ўша битимнинг 13 ва 16-моддаларини бузиб бу курашчиларнинг кўпчилигини тергов вақтида жазоламоқдалар. Бу ҳақда ваколатли халқаро ташкилотларнинг қўлида кўп сонли далиллар бор.

Кейинги ҳарбий ҳаракатлар давомида араб авиацияси эмас, аксинча Исроил авиацияси тинч аҳоли пунктларини бомбардимон қилди. Шарикли ва вақт ўтиши билан портлайдиган бомбалари қўлланди. Айни Исроил босқинчилари минглаб арабларни уларнинг Жолан тепалигидаги туғилган ерларидан ҳайдаб юбордилар, уларни танклар олдидан миналаштирилган далалар орқали олға қараб юришга мажбур этди.

Исроил ҳарбий асирлари масаласига келганда улар билан муомала қилишда Женева битими бузилганлиги ҳақида Тель-Авив ҳеч қанақа далилга эга эмас.

Сурия телевидениеси орқали сўзга чиққан Исроил ҳарбий асирлари ўзлари билан яхши муомала қилинишини кутмаганликларини айтдилар. Уларнинг таажжубланиши тушунарли, албатта. Бу одамлар, айниқса учувчилар ўзларининг нималар қилганликларини яхши билишар ва шафқат қилинишига ишонмас эдилар. Шунга қарамай Сурия пойтахтининг минглаб аҳолиси Дамашқ осмонида уриб туширилган Исроил самолётларидан исроиллик учувчиларнинг парашютда қўнишини, граждан мудофаасининг отрядлари уларни ушлаб тегишли ерларга олиб келишини ўз кўзлари билан кўрдилар. Дамашққа қилинган шунақа ҳужумчиларнинг бири вақтида Сурия врачлари ярадор бўлган исроиллик учувчини операция қилдилар. Бу врачлар Дамашқни бомбардимон қилган учувчининг ҳаётини хавф остида қолдириб пана жойга яширинишмади.

Суриянинг гўё Женева битимини бузаётгани ҳақидаги вайсашлар Тель-Авив ҳукмронларининг тинч музокараларни барбод қилиш, Яқин Шарқда портлаш хавфини туғдирадиган вазиятни сақлаб қолиш учун навбатдаги уринишларидан бошқа нарса эмас.

А. ОГОРОДНИКОВ,
АПН мухбири.
Дамашқ.

Умр савдоси

ҲИКОЯ

САНОБАР, бугун эрталаб хатингни олдим. Хатингда, тинчмисан, турмушингдан хурсандмисан?,—дебсан. Одатда, арзимаган бир нарса одамнинг эски ярасини янги қилади, ўтган бутун хотираларни қайта эслатади.

Ўзинг биласан, ёшлигимдан йигитларга ўзимни қандайдир бегона тутардим. Мен енгилтак йигитларни ёқтирмасдим. Мактабни битиргач, сен у ёққа — Москвага ўқишга кетдинг, мен Педагогика институтига кирдим. Ўзинг билгандек, студентлик — ҳиссиёти жўшқин йиллар экан. Лутфулла деган курсдошимиз доим менга бошқача қараб, бошқача муомала қиларди. Нимагадир, унга ўзим ҳам қаттиқ гапиролмасдим.

Бир куни курсдошлар билан маёвка қилиб тоққа чиқдик. Ўша куни Лутфулла иккаламиз бошқалардан ажралиб лола тердик, суҳбатлашдик. Назаримда у менга янаям яқинроқ бўлиб қолди. Сизсиз туролмайман деди, уйингизга совчи юборсам деди. Хуллас шу йил — учинчи курсни битириш биланоқ тўй қиламиз, бўлмаса қишлоқда чол-кампир мени уйлантирамиз деб жонлари ҳалак, деб туриб олди.

Ўзинг биласан, отам ёшлигимдаёқ ўлиб кетган, онамдан бошқа маслаҳатгўйим йўқ. Минг андиша билан бўлсаям Лутфулланинг гапларини ойимга айтдим. Бошим шунчалик айланиб қолганмикан дегин, яқиндагина холамнинг вафот этганини ҳам унутибман.

— Ўзинг кўриб турибсан, болам,— дедилар ойим,— яқингинада жигаримдан айрилдим. Бунинг устига сени отасиз ўстирдим. Эл-юрт олдида бировдан камситмай узатсам дейман. Шошма, аввал ўша одамингни тузукроқ синаб кўр...

Хуллас шунақа гаплар билан узоқ насиҳат қилдилар. Муҳаббат одамнинг кўзини кўр қилиб қўяди, деганлари шу бўлса керак. Менинг назаримда ойим Лутфуллани қишлоқи деб камситаётгандек бўлдилар. Бундан унга бўлган ишончим, меҳрим баттар ошди. Энди биз ҳар куни бирга дарс тайёрлайдиган, мен унинг ётоқхонасига борадиган бўлдим. Бир куни дарс тайёрлаб бўлганимиздан кейин Лутфулла, бирпас ўтириб туринг, дедию тўрхалта кўтариб пастга тушиб кетди. Бир пастдан кейин қулупнай, гилос, бир шиша вино кўтариб чиқди. Винони кўриб юрагим бир сесканиб кетди.

— Бир хўплам ичсангиз, чарчоғингиз ёзилади,— деди Лутфулла кулиб.

Кўнгил қўйган, ишонган одаминг бир нима деса, гапини икки қилиб бўлармиди...

Санобар! Қизлар келин бўлишни, шунақа кунни умрда бир марта ўтадиган байрамдек кутадилар. Мен бўлсам, ўша кунни бир умр лаънатлайман. Нима бўлганини ўзим ҳам билмай қолдим. Фақат шуни биламанки, Лутфуллани жонимдан ортиқ севдим...

Ўша кундан бошлаб ҳаётимнинг энг қора дамлари бошланди, десам ёлғон бўлмайди. Назаримда онам сиримни билиб қолаётгандай, ҳамма қўлини бигиз қилиб мени кўрсатаётгандай эди. Лутфулла, фақат шу азиз одамим доим ёнимда ҳамдам эди. Мен ҳам энди усиз туролмай қолдим. Унга онамнинг гапларини, тайёргарлигимиз йўқлигини ётиғи билан тушунтирдим. У ҳам ёзги таътилда қишлоққа бориб иккаламизнинг ниятимизни уйидагиларга тушунтирадиган бўлди.

Лутфулла қишлоққа кетдию, энг мудҳиш кунларим бошланди. Бошим айланиб, кўнглим айнайдиган бўлиб қолди. Шунда бирдан ҳаммасини тушундиму, вужудимни даҳшат босди. Лутфулла қирқ кун йўқ бўлиб кетган бўлса, шу қирқ кун менга қирқ минг азоб етаклаб келди. Назаримда ҳамма сиримни билиб қолаётгандай. Бунақа нарсани хатда ёзиб бўлармиди. Лутфуллага кун ора телефон қиламан. Аммо телефонда ҳам буни гапириб бўлмайди. Нуқул битта гапни айтаман.

— Келинг, зарур гапим бор.

Ўқиш бошланишига ўн кун қолганида у келди. Анҳор бўйидаги скамейкада ўтириб, йиғлаб-йиғлаб бор гапни айтиб бердим. Лутфулла қувонгандай бўлди. «Кимга ўхшаркин, сизгами, менгами», деб ҳазиллашди. Аммо аёл киши ўзига яқин одамнинг жиндай ўзгаришини ҳам пайқайди. Мен унинг бир нимадан ташвишга тушганини сезиб турардим.

— Бўпти,— деди у далда бериб.— Сиз ойингизга гапнинг учини чиқармасангиз бўлмайди. Тўйни тезлаштириш керак. Мен қишлоққа бориб, тараддудни кўриб келаман.

Онамга нима дейман, қайси юз билан гапираман, деб жоним ҳалак. Умид билан қиз ўстириб кўрган оқибатим шу бўлдими? Отасиз, бир кўз билан емай-едириб, киймай-кийдириб орттирган обрўйим шу бўлдими демайдиларми? Оқ сутини кўкка совуриб юбормайдиларми?

Начора! Бўлар иш бўлган эди. Кечқурун Лутфулланинг ўзи келиб ойимлар билан гаплашди. Мен ойимлар шовқин соладилар, мени ер титраб қарғайдилар, Лутфуллани қувиб юборадилар деб ўйлагандим, йўқ, ундоқ бўлмади. Фақат ойим кечаси билан ухламай чиқдилар. Эрталаб бир оғиз гапирдилар, холос.

— Майли, болам, бахтинг очилсин. Мен розиман. Битта тилагим шуки, менга нимаики қилган бўлсанг, болангдан қайтсин.

Билмадим, Санобар, дунёда бундан ортиқ дуо ҳам, бундан ортиқ қарғиш ҳам бўлмаса керак.

Ўша куни Лутфулла қишлоққа, ойим бўлса Янгийўлдаги тоғамникига тўйнинг маслаҳатини қилгани кетишди. Ойим тоғамга бор гапни айтганмилар—йўқми, билмадим, ҳар ҳолда тоғам тўйни тезлаштирадиган бўпти.

Ўша куни дардим анча енгиллашди. Аммо икки кундан кейин ҳамма азоблар қайтадан бошланишини билмаган эканман. Лутфулла қишлоқдан ланж жавоб олиб келди. Ҳозир пахта пайти бошланганмиш. Тўйни қишга қолдирадиган бўлишибди. Тоғамдан ақлли гап чиқди: ҳамма маросимни шу ерда қилиб қўя қоламиз, деди.

Лутфулланинг тайсаллаб қолганида гап бор экан. Ёмон гап дарров тарқалади. Унинг ота-онаси бизга ўзини сақлай олмайдиган, қорнини қаппайтириб келадиган келин керакмас, шунга уйлангсанг, оқ қиламиз дейишибди. Ўша куни ўзимга ўзим минг лаънат ўқидим. Начора, ҳаммасига ўзим айбдорман. Ўзимни ёмон кўрдим, ўзимдан баттар Лутфуллани ёмон кўрдим... Бу ёқда аҳволим кун сайин аён бўлиб бораяпти.

Охири бўлмади. Ёмон даллол ёнидан деб тоғам билан ойимнинг ўзи тўй қилиб беришди. Лутфулланинг ота-онаси аралашмади ҳам, ёлғон бўлмасин, бир амакиси вакил бўлиб қатнашди.

Қайси қиз ўз иззат-ҳурмати билан эрга чиқишни орзу қилмайди. Қайси қиз эшигининг тагида сурнай чалиниб, қарс-бадабанг базм бўлишни хоҳламайди. Баъзилар буни эскилик сарқити дейишади. Йўқ, бу — умрда бир бўладиган тантананинг белгиси. Мен шуларнинг ҳаммасидан маҳрум бўлдим. Тўйимиз совиган ошдек ўтди. Рост, курсдошларимиз ўйнаб-кулишди. Ўзим бўлсам ичимда йиғлаб ўтирдим. Назаримда тўй Лутфуллага ҳам татимади. Тўғри-да, ота-онадан кечгудек бўлиб тўйда ўтиришнинг қайси куёвга қизиғи бор. Тағин ҳам мард йигит экан, сўзидан қайтмади. Мен-чи, келин бўлиб бировнинг қўлига сув қуйдимми? Бировга салом қилдимми? Биров алик олдими?

Ойни этак билан ёпиб бўлмайди. Уч ярим ойдан кейин Элдор (отини шунақа қўйдик) туғилди. Эл-юрт ўртасидаги майда гаплар бора-бора орқада қолди. Ҳозир Лутфулла иккаламизнинг турмушимиздан нолийдиган жойимиз йўқ. Элдор йўлга кириб кетди. Лутфулланинг ота-онаси ҳам неварамизни соғиндик деб ой сайин келиб туришади. Ўқишларинг қачон битадию, қачон қишлоққа борасизлар деб шоширишади. Ҳамма нарса изига тушиб кетганга ўхшайди. Шунақаю, аммо бир нарсани ўйласам юрагим орзиқиб кетади. Умрда бир марта бўладиган байрамим мотамдек ўтганига ўзим айбдорман. Шошган қиз... ёлчимайди, деганлари шу бўлса керак!

Шунақа, ўртоқжон! Умр савдоси оғир экан. Ўйламай босган битта қадаминг бошингга минглаб савдо соларкан.

Санобар, сен турмушга чиқишга шошилмай, яхши иш қиляпсан. Бахтли бўлишингга ишонаман. Хатингдаги гапингга қараганда, юра ётган йигитинг (исми Фозилжонмиди?) ўқимишли, хаёли йигитга ўхшайди. Ишқилиб, ҳеч қачон, ҳеч ким мен каби (бир марта бўлса ҳам) қоқилмасин.

Хайр, Санобар, бахтли бўл, Тошкентга қайтгунингча тез-тез хат ёзиб тур. Сени қучиб қолувчи дугонанг Ҳури».

Ўтан САДИРОВ.

Таъзирини еган ўғри

Бир куни кечаси Франциянинг Вильнебе шаҳридаги Лемуалар оиласининг уйидан даҳшатли қичқириқлар эшитилди. Бир эркак овози ёрдамга чақирарди. Чопиб келган қўни-қўшни ўғрини қаттиқ ушлаб олиб, уни беаёв савалаётган уй соҳибасини кўрди. Чироқ ёқилгач, мадам Лемуа кимни ураётганлигини кўриб ҳайратда қолди. У кўпинча уйга кеч қайтадиган эримни ушлаб олиб дўпослаётибман деб ўйлаган экан.

(ТАСС).

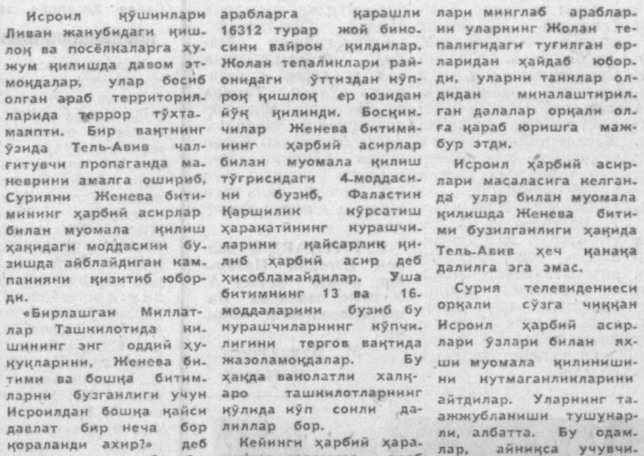

Ёзнинг иссиқ кунларида салқин ўрмонда дам олиш, осма каравотда чўзилиб, мириқиб ҳордиқ чиқаришга нима етсин! Аммо шаҳар ичида бўлсангиз, нима қилиш керак? Ғарбий германиялик ихтирочилар бунинг ҳам йўлини топишди. Сиз суратда кўриб турган беланчаксимон осма каравот Кёльн шаҳридаги халқаро мебель кўргазмасида намойиш қилинди.

КЕЙСТОН—ТАСС фотоси.

Фойдали қўлланма

ДОР-УС-САЛОМ. Танзания жамоатчилиги танзаниялик журналист Диксон Марадуфунинг бу ерда нашр этилган «СССРда колхозлар» деган китобига зўр қизиқиш билан қарамоқда. Китоб муаллифнинг шахсий кузатишлари асосида ёзилган. У 1973 йилда Совет Иттифоқи бўйлаб сафар қилган эди.

Танганьика африкаликлар миллий иттифоқи ҳукмрон партиясининг органи — «Мзаленд»о» газетаси Д. Марадуфунинг асарига ёзилган батафсил рецензияни эълон қилди. «СССРда колхозлар» китоби, деб ёзади газета, Танзания муаллимлари, махсус ва олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, студентлари ва мактаб ўқувчилари учун фойдали қўлланма бўлади.

ТРАНСПОРТ ХИЗМАТИНИ ЯХШИЛАШ УЧУН

- 24 АПРЕЛЬ КУНИ ЙЎЛОВЧИЛАР ОҚИМИ ЎРГАНИЛАДИ.
- МАРШРУТЛАРДА 6 МИНГ ҲИСОБЧИ
- ТАЖРИБАЛАРНИ МУТАХАССИСЛАР ТЕКШИРИШАДИ

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг қарорига кўра 24 апрель куни Тошкент шаҳар транспортида йўловчилар оқими ўрганилади. Буни тўғри ўтказиш йўловчиларга транспорт хизматини янада яхшилаш имкониятини туғдиради.

Худди шунга ўхшаш тажриба Тошкентда 1969 йили ўтказилган эди. Ўшанда метрополитенни биринчи навбатини ишга туширилиши ҳисобга олиниб, шаҳар транспортнинг 1980 йилгача бўлган плани тузилган эди. Бугунги кунда кўплаб маршрутлар очилди. Янги бекатлар пайдо бўлди. Йўловчиларни тезлик билан манзилларига элтиб қўйиш имконияти яратилди.

Ҳозирги кунда транспортчилар олдига қўйилган саволлар ҳал қилинмоқда. Бугунги кунгача метронинг беш километрлик тоннели тўртта ер ости станцияси қурилмоқда. Беш йил мобайнида 114 километр масофадаги электр транспорт қатнови фойдаланишга топширилди. Шу йилларда 333 та трамвай ва троллейбус, 1200 та автобус ҳамда 2180 та такси машиналари ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсата бошлади. Шу даврда 7 та янги трамвай, олтита троллейбус ва 33 та янги автобус маршрутлари очилди. Бугунги кунда ҳамшаҳарларимиз томонидан экспресс маршрут машиналари катта олқишга сазовор бўлмоқда. Машиналарнинг бекатлари ҳам аниқ белгиланмоқда.

Ана шу вақт мобайнида 5 та бир-бирини тўлдирувчи 60 та линиялардаги автобус маршрутлари ўзгартирилди. Шаҳримизда баъзи бир корхоналар иш графикларини ўзгартириб йўловчилар камроқ бўлганда ишлашга ўтишди. Шаҳар транспортига янги-янги маркадаги машиналар келиб қўшилди. Бугунги кунда кўплаб маршрутларда Икарус, ЛИАЗ, ЗИУ—9 маркадаги троллейбуслар ва Ленинградда ишлаб чиқарилган прицепли трамвайлар ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатмоқда. Буларнинг ҳаммаси Тошкентдаги эски транспортларни йўқотиш билан бирга баъзи бир маршрутдаги транспортлар хизматини яхшилаш ва пассажир транспорти билан янги район ва массивларга хизмат кўрсатиш имкониятини туғдирди.

Лекин шунга қарамасдан шаҳримизда йўловчиларни шаҳар транспортидан фойдаланиши ҳамон ёмон аҳволда. Бунинг айрим сабаблари шундаки, транспорт қатновини ташкил этишда камчиликларга йўл қўйиш билан бирга графикка аниқ амал қилмасликдир. Шунингдек кўпчилик йўловчилар транспортлардан тўғри фойдаланиш қоидаларини билишмайди. Йўловчилар оқими қисқа вақтларда ўзгариб туриши мумкин. Баъзан шундай ҳоллар ҳам бўладики баъзи бир маршрутларда йўловчилар жуда кам, бошқа маршрутларда эса ана шу вақтларда йўловчилар жуда кўпчиликни ташкил қилади.

Йўловчилар оқимини вақти вақти билан ўрганиб туриш, уларни ўз манзилларига вақтида етиб боришларини таъминлайди. Корхона ва ташкилотларнинг иш вақтини бошланиши, йўловчилар оқими йўналишлари бунга мисол бўлади. Мана шу қонуниятлар шаҳар транспортида йўловчилар оқимини комплекс равишда ўрганиб чиқиш кераклигини кўрсатди. Текширув натижалари ҳар бир маршрутда транспорт қатнови бўлган талабни ҳисобга олиш шаҳари аҳолиси талабига мос маршрутларни аниқлаш, бекатлар ишини анализ қилиш ва ундан тўғри фойдаланиш имкониятини туғдиради. Транспортни қай вақтдан қачонгача ишлашини аниқлаш ва шаҳар транспортини аҳолига янада яхши хизмат кўрсатиши имкониятини беради.

Тажриба ўтказиш учун 24 апрель, чоршанба куни олинди. Худди шу куни йўловчилар шаҳар транспортидан кўпроқ фойдаланишади. 500 автобус, 150 троллейбус, 180 трамвай, ва ҳамма маршрут таксиларини қатнови ҳисобга олиниб, ҳисобчилар йўловчилар оқимини кузатиб туришади. Маълумот тахминан 1 миллион 300 минг йўловчидан олинади.

Ҳар бир шаҳар транспортида ҳисобчилар йўловчиларга талонлар тарқатишади. Унда ҳар бир бекат номерли бўлиб йўловчилар трамвай, троллейбус ёки автобусдан тушиш вақтида талонларни ҳисобчиларга топширишлари керак бўлади. Электрон ҳисоблаш машиналари эса йўловчилар сонини ҳисоблаб беради.

Биз ўйлаймизки, ҳар бир йўловчи ҳисобчиларга ёрдам берган ҳолда унинг ишини енгиллаштиради. Бунинг учун улар асосий қоидаларга бўйсунган ҳолда транспортта фақат орқа эшикдан чиқишлари ва олдидан тушишлари керак бўлади. Ўзларига берилган талонни тушгунга қадар сақлашлари, тушаётганда ҳисобчига албатта топширишлари керак.

Йўловчилар оқимини ўрганишда бир группа москвалик мутахассислар иштирок этишади. Улар бу соҳада кўплаб тажрибага эгадирлар. Улар билан бирга ҳисобчилардан олти минг студентлар қатнашади. Улар Тошкентдаги институтларнинг ва техникумларнинг талабаларидир. Ҳозирги кунда тажрибани ўтказиш учун тайёргарлик туғалланмоқда. Транспорт корхоналарида машиналарни ўз вақтида чиқиши, қатнов жадваллари аниқланмоқда.

Йўловчилар оқимини ўрганиш транспорт хизматчилари ва йўловчилар учун имтиҳон бўлади. Олинган аниқ маълумотлар Тошкент шаҳар пассажир транспортлари ҳаракатини яхши йўлга қўйиш имкониятларини таъминлайди.

А. МЎМИНОВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети барча пассажир транспорти ишларини координациялаш ва ривожлантириш бошқармасининг бошлиғи.

МОСКВА ЦИРКИ УСТАЛАРИ

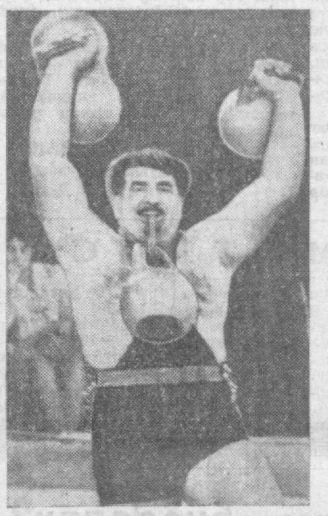

Шаҳримизда «Поиск»—«Изланиш» деб аталган Москва цирки коллективининг гастроллари катта муваффақият билан ўтмоқда. Санъаткорлар Тошкентда биринчи марта ўз маҳоратларини намойиш қилмоқдалар. Цирк санъатининг етук усталаридан иборат коллективнинг томошалари кўпчиликда қизиқиш туғдирмоқда.

Цирк ҳамиша кулгили саҳналари, ажойиб кўзбойлоқчиликлари, маҳорат ва чаққонлик намойиши билан қизиқ. Шунинг учун бўлса керак, пародиячи кулги устаси, Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист Акоп Узунян ва унинг ўғли Геннадий Узуняннинг кулгили саҳналари, Любовь ва Анатолий Сударчиковларнинг сеҳрли фокуслари, масхарабозлар Георгий Бистров ва Викентий Масловскийларнинг чиқишлари томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинмоқда. Эквилибрист Кобзевлар, Г. Бистрова ва Д. Заринялар, Ю. Забаршенко бошчилигидаги акробатларнинг эпчиллиги таҳсинга лойиқ. Уларнинг цирк шифтида ва ерда бажарадиган мураккаб машқлари кишини ҳайратга солади.

Полвон Е. Назарьянц икки пудлик тошларни тўпдай ўйнатганида, уч-тўрт кишини кўтариб айлантирганида зал гулдурос қарсакларга тўлади. Тамара ва Валерий Виноградовларнинг чавандозлиги, Александр Кирчуков ўргатган айиқларнинг чиқиши эса ёш томошабинларни айниқса мамнун этмоқда.

СУРАТЛАРДА: полвон Евгений Назарьянц; кулги устаси А. Узунян; чавандоз Виноградовларнинг чиқиши.

М. Нуриддинов
фотолари.

СПОРТ

КУЧЛАР ТЕНГ КЕЛЯПТИ

Ўтган куни мамлакатимизнинг саккиз шаҳрида футбол бўйича СССР чемпионатининг иккинчи тур учрашувлари бўлиб ўтди. Шуни айтиш керакки, бу турда бирорта ҳам команда йирик ҳисоб билан ғалаба қозонаолмади. Тўрт учрашувда командалар дуранг ўйнашди. Тошкентда «Пахтакор» билан пойтахт динамочилари ва Тбилисида маҳаллий динамочилар билан Москванинг «Торпедо» командалари ўйинида учрашувнинг асосий вақти 0:0 ҳисобида тугади. Ўйиндан сўнг тепилган ўн бир метрли жарима тўпларидан кейин ҳам ора очиқ бўлмади — 3:3.

Олмаотада «Қайрат» Ленинграднинг «Зенит» футболчилари билан, Одессада «Черноморец» Днепропетровскнинг «Днепр» командаси билан 2:2 ҳисобида ўйнади. Ана шу командаларнинг ҳаммаси биттадан очко қўлга киритишди.

Уч учрашувда командалар бир тўп киритиб ғалаба қозонишди. Киевнинг «Динамо» командаси Донецкнинг «Шахтёр» футболчиларини, пойтахт спартакчилари Ворошиловграднинг «Заря» футболчиларини, Кишинёвнинг «Нистру» командаси «Карпати» футболчиларини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

«Арарат» ўз майдонида ЦСКА футболчиларини қабул қилган эди. Арман футболчилари 3:2 ҳисобида ғалаба қозонишди.

«Пахтакор» ўз майдонида ўтказган икки учрашувда икки очкони қўлга киритди. Энди ҳамшаҳарларимиз сафарга чиқадилар. Пахтакорчилар навбатдаги ўйинларини 27 апрелда Днепропетровскда маҳаллий «Днепр» командаси билан ўтказадилар.

ФАХРЛИ СОВРИНЛАР УЧУН

Шаҳримиздаги «Ёшлик» аренасида Ўзбекистон ва Умид Кубоклари учун спорт гимнастикаси бўйича мусобақалар ниҳоясига етди.

Ўзбекистон Кубоги учун кўпкураш мусобақаларида хотин-қизлар ўртасида «Спартак» жамиятининг вакили Саида Ҳасанова, эркаклар ўртасида Валерий Отабоев АСК (Тошкент) ғолиб чиқишди.

Умид Кубоги учун ўсмирлар ва қизлар ўртасидаги кўпкураш мусобақалари натижасида ҳамшаҳарларимиз — Е. Лейтенберг ва Юрий Свечников совринларни қўлга киритдилар.

Саида Ҳасанова — сакраш ва эркин машқларда, Ольга Нилова — брусьяда ва Елена Мотнова — якка чўпда республика чемпиони унвонига сазовор бўлдилар. Эркаклар ўртасида сакраш ва ҳалқалардаги машқда В. Отабоев, «Динамо» жамиятининг вакиллари Н. Махорат — брусья ва перекладинада, Е. Соседов — отда ва Г. Якунин — эркин машқларда биринчи бўлишди.

Мусобақа қатнашчиларидан — СССР ёшлар терма командасининг аъзоси Геннадий Якунин ва Е. Лейтенберг спорт мастери нормативини бажардилар.

СУД залидан

Иккинчи учрашув

Чкалов номли самолётсозлик заводининг «Звезда востока» клубида Ҳамза район халқ судининг яқинда сайёр мажлиси бўлди. Унда ана шу корхона ишчилари бўлган Темур Хўжаев, Сергей Максин, Александр Бистров, Шомил Муҳамедбеков, Юрий Караушевларнинг жиноий иши кўриб чиқилди. Кўргазмали суд жараёнида айбдорлар ўз қилмишларига тўлиқ иқрор бўлишди. Суд ҳайъати Ю. Караушев, Т. Хўжаев, С. Максинларни беш йил ва Ш. Муҳамедбеков, А. Бистровни тўрт йил муддат билан озодликдан маҳрум этиш тўғрисида ҳукм чиқарди. Бундан ташқари, улардан жабрланувчилар фойдасига 47 сўм 7 тийин ундириб олишга қарор қилинди.

* * *

Улар кечки сеанс кино томошасидан чиққач, ошхонанинг бир чеккасини олиб узоқ ўтиришди. Ҳазил-ҳазилдан бошланган «юз» граммлардан сўнг, беш ҳамкасб анча «ширин» бўлиб қолганди. Улар ўринларидан туришганда «дори»дан яна қиттай-қиттай қумсаб қолдилар. Чўнтаклар қоқиштириб кўрилгандан кейин, уй-уйларигача транспортга етарли майда чақалар борлиги маълум бўлди.

Нима қилиш керак?

— Йўловчи йўлаб олгунча, таваккалчи бориб келар экан, — деди суҳбатга «файз» киритиб Юрий.

— Сенингча, яримтани қандай ташкил қилиш керак? — сўради Темур.

— Бунинг фақат бир йўли бор, — дея сўзида давом этди. — Автобус бекатида транспорт пойлаб турган ҳу анави икки кишини «шилиш» керак, холос.

— Зўр идея, — дейишди ҳамкасблар бу фикрни маъқуллашиб.

— Қани ким мард?

— ...

— Ундай бўлса қуръа ташлаймиз, — деди улардан бири ўртага чўккан сукунатни бузиб.

Чек Юрий Караушовга тушди. Бир лаҳзалик қаҳ-қаҳадан сўнг, у тезроқ уйига етиш фикрида турган ҳалиги икки кишига яқинлашди.

— Ҳе, бойвачча, буёққа кел! — деди Юрий нотаниш кишининг бирини ҳузурига имлаб.

— Хўш, хизмат! — деди ҳалиги одам безорига яқинроқ келиб.

— Қани тезроқ чўзчи!

— Нимани?

— Ўзингни гўлликка олма, пулдан чўз, — деди Юрий унинг ияги тагига мушт ўқтаб.

— Пулим бўлганда сарғайиб автобусни пойлаб турармидим... Нотаниш киши шундай дейиши борми, шу пайт унинг қулоғи остида нимадир жаранглаб кетгандай бўлди. Зарб билан кўккисдан тушган муштдан унинг боши гангиб, ағанаб тушди. Шу вақт зудлик билан Максин ва Хўжаевлар ҳам кўмакка етиб келди. Ҳамкасблар ерда таёқ зарбидан беҳуш ётган нотанишларни оёқ ва қўллари билан роса калтаклашди. Улар қора қонга бўялганларнинг портфелини кўтарганча ўзларини қоронғига уришди...

Безорилар Медицина институти қошидаги трамвай бекатига келиб, жабрланганларнинг бош кийимлари, портфели ва унинг ичидаги буюмларни ўзаро тақсимлаб олишди. Энди тарқаламиз деб туришганда қароқчиларни милиция ходимлари қўлга туширишди...

Р. БЕГАЛИЕВА,
Ҳамза район халқ судининг секретари.

Редактор ўринбосари
М. С. КАРИМОВ.

БУГУН ВА ЭРТАГА „ЗАНГОРИ ЭКРАН"ДА

23 АПРЕЛЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.25 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.35 Болалар учун мультфильм. 18.45 Ўқувчилар учун. «Комсомолдан ўрнак ол» (ўзбек тилида). 19.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Комсомол доимо олдинда». 19.40 Шаҳар транспортининг муҳим масалалари ва истиқболлари. 19.55 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 20.10 Ўн минут музика. 20.20 Қишлоқ хўжалиги билимдонлари телевизион халқ университети. Сабзавотчилик факультети. 20.50 «Ахборот» информацион программаси. 21.10 Рангли телевидение. Конькида фигурали учиш бўйича мамлакатимиз кучли спортчиларининг намунали чиқишлари. «Юбилей» Марказий спорт залидан олиб кўрсатилади. **Москва кўрсатади.** 23.00 Рангли телевидение. ВЛКСМ XVII съездининг очилиши ҳақида репортаж. 01.00 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.45 Кўрсатувлар программаси. 18.50 Янгиликлар. 19.00 Ота-оналар, сизлар учун. 19.30 Рангли телевидение. «Объектив». 20.00 Рангли телевидение. Болалар учун. «Калина» рангга тушади. 20.30 «Жасорат». 21.00 Рангли телевидение. Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 21.15 Рангли телевидение. «Кўшиқ ҳамроҳимиз». 21.45 ВЛКСМ XVII съездининг очилиши. 21.55 Рангли телевидение. «Эски қалъа». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.

24 АПРЕЛЬ — ЧОРШАНБА
ЁШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение. Эрталабки гимнастика машғулотлари. 12.20 Янгиликлар. 12.30 Рангли телевидение. «Киносаёҳатчилар клуби». 13.30 Рангли телевидение. «Эски қалъа». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 1-серияси. 14.55 Рангли телевидение. «Талиш оҳанглар». 15.05 Москва кундузги кўрсатувларининг программаси. **Тошкент кўрсатади.** 17.50 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Ўқувчилар учун. «Ёш куч» спорт байрами. 18.30 Миллионлар программаси. **Москва кўрсатади.** 18.45 Адабиёт ва санъат соҳасида 1974 йил Ленин мукофоти лауреатлари. **Тошкент кўрсатади.** 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 19.45 Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига. Алимкент ва Янгийўл пахта заводларининг мусобақаси. 20.15 Ўн минут музика. 20.25 Рангли телевидение. «Тасвирларда ҳаёт жилоси». 20.55 «Ахборот» информацион программаси. 21.15 Тошкент давлат консерваторияси чангчилар ансамблининг концерти. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт». Рангли телевидение. ВЛКСМ XVII съезди очилишига бағишланган спорт байрами. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.30 «Моддаларда магнит ҳодисаси». Физикадан ўқув кўрсатуви (ўзбек тилида). 12.00 «Терек инъомлари». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.25 «Моддаларда магнит ҳодисаси». Физикадан ўқув кўрсатуви (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 16.30 Кўрсатувлар программаси. 16.35 «Мамлакатимиз бўйлаб». Литва ССР. 17.05 «Китоблар оламида». 17.35 «Қишлоқ учрашувлари». 18.05 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Шоинригман, комсомол». 18.35 Янгиликлар. **Тошкент кўрсатади. Рус тилида:** 18.45 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 19.15 Реклама. **Москва кўрсатади.** 19.30 Рангли телевидение. «Эски қалъа». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-3-сериялари. 21.30 Шостакович. Биринчи симфония. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлар клуби» (ўзбек тилида).

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23|IV да **Севилья сартароши,** 24|IV да **Бир актли балетлар.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23|IV да **Олтин девор,** 24|IV да **Оқшомдан тушгача.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24|IV да **Ўжарлар.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва шаҳридаги «ПОИСК» цирк артистларининг гастроллари.**

Кино

23 АПРЕЛДА

Ванюшин болалари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Тинч океанда ҳам... — НАВОИЙ номли «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Мультфильмлар программаси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Ови юриб, дови юрмаганлар — ҲАМЗА номли (кечқурун).

Танҳо ўзинг (жуфт соатларда), **Ёшлар** (тоқ соатларда): — «СПУТНИК».

Микрорайон (17.00), **Бошсиз чавандоз** (19.00, 20.45) — «МОСКВА».

Санников ери — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Хавфли гастроллар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Неретвадаги жанг — «КЎКЧА» (кечқурун).

24 АПРЕЛДА

Бошсиз чавандоз — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Азалия душман уясида — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Рустам ва Сухроб — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Тинч океанда ҳам... — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Мультфильмлар программаси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Ови юриб, дови юрмаганлар (тоқ соатларда), **Жавоҳир маликасига ҳужум** (жуфт соатларда): — «ДРУЖБА».

Танҳо ўзинг (жуфт соатларда), **Ёшлар** (тоқ соатларда): — «СПУТНИК».

Иван Васильевич касбини ўзгартиради — «МОСКВА» (17.00, 19.00, 20.45).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

ТЕЗ КУНДА ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

ИБРОҲИМ РАҲИМ асари. ҲАМИД РАҲИМОВ музикаси.

„ЖОНИМ ФИДО"

Икки пардали музикали драма.

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Б. ИХТИЁРОВ.

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. ХАЛИЛОВ.

Рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. ВИЗЕЛЬ.

Балетмейстер — Ш. АҲМЕДОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ ИШЛАБ ТУРИБДИ

БЮРО ТОШКЕНТ ШАҲРИДА КОРХОНАЛАР, ҚУРИЛИШЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ ИШЧИЛАР, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАР ВА ХИЗМАТЧИЛАРГА БЎЛГАН ЭҲТИЁЖИ ТЎҒРИСИДАГИ МАЪЛУМОТЛАРГА ЭГА.

БЮРО — шаҳардаги корхоналарга ишга жойлаштиради, ётоқхона ва прописка билан таъминлайди.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

БЮРОНИНГ МАРКАЗИЙ ПУНКТИ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 3-хона.
ЛЕНИН РАЙОНИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй;
ОКТЯБРЬ РАЙОНИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;
ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ — «Чилонзор» массиви, 2-квартал, 53-уй;
ФРУНЗЕ РАЙОНИ — Ш. Руставели кўчаси, 63-уй;
ҲАМЗА РАЙОНИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй;
КУЙБИШЕВ РАЙОНИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй;
КИРОВ РАЙОНИ — Энгельс кўчаси, 89-уй;
С. РАҲИМОВ РАЙОНИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй;
СЕРГЕЛИ РАЙОНИ — Спутник шаҳри, район ижроия комитети, 4-хона.

ҲАВО ТРАНСПОРТИ ПАССАЖИРЛАРИ УЧУН МАЖБУРИЙ ҚОИДАЛАР

алангаланиш ва портлаш ҳосил қилувчи оксид моддаларни, суюқ ва сиқиқ газларни, енгил ўт олувчи суюқликларни, заҳарли моддаларни, тез ўт олувчи қаттиқ жисмли моддалар ва граждан авиацияси ҳаво кемаларида пассажирларга олиб юриш ман этилган рўйхатга кирган бошқа хавфли модда ва буюмларни қўлда ва багажда олиб юриш

ҚАТЪИЯН МАН ЭТИЛАДИ

Ҳаво кемаларига қурол билан чиқиш тақиқланади. Қурол олиб юришга рухсати бор кишилар, шунингдек ов милтиқлари эгалари билет сотиб олаётганда ҳаво кемаларида қурол олиб юришнинг амалдаги тартиблари билан танишмоқлари ва унга сўзсиз амал қилмоқлари зарур.

Тошкент оқшоми 4 бет.
23 АПРЕЛЬ, 1974 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.
Р — 02403 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3093.